

รายงานฉบับสมบูรณ์

กิจกรรมส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและ
เศรษฐกิจชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพธุรกิจชุมชน (Building Community Enterprise : BCE)

ชื่อโครงการ

การยกระดับศิลปะมวยไทยพื้นถิ่นสู่กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ค่ายมวยคุ่มงตะวัน ลำปาง (ปีที่ 1)

ชื่อหัวหน้าโครงการ/ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวเหนือขวัญ บัวเพื่อน

นางสาวนันทิยา สมสรวย

นางสาวรัชดาพร หวลอารมณ์

นายสยมภู อนุยะพันธ์

นายศักดิ์ชาย เพชรช่วย

นางพิศอำไพ สมความคิด

นายพรเจริญ ศีลธรรมคณาไพโร

พระครูวิสิฐพัฒนานุยุต

ชื่อสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

เสนอต่อ

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

คำนำ

รายงานฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการ “การยกระดับศิลปะมวยไทยพื้นถิ่นสู่กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ค่ายมวยคัมภีร์มวยตะวัน ลำปาง” ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนบนพื้นฐานองค์ความรู้มวยไทยพื้นถิ่น ตลอดจนส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมด้านกิจกรรมและสื่อสารสนเทศเพื่อเผยแพร่การท่องเที่ยวในรูปแบบสร้างสรรค์ของชุมชนทุ่งบ่อแป้น อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

ตลอดระยะเวลาการดำเนินโครงการ ได้มีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างค่ายมวยคัมภีร์มวยตะวัน ผู้นำชุมชน หน่วยงานท้องถิ่น ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ เกิดเป็นกิจกรรมสร้างสรรค์หลากหลายที่สะท้อนรากเหง้า วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น กิจกรรมแม่ไม้มวยไทย นาฏมวยไทยล้านนา การฟื้นฟูสุขภาพด้วยสมุนไพรพื้นบ้าน ตลอดจนกิจกรรมเชิงการเรียนรู้ด้านเกษตรและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของชุมชน

รายงานฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมด ทั้งด้านกิจกรรม กระบวนการเรียนรู้ ผลผลิต (Outputs) และผลลัพธ์ (Outcomes) รวมถึงบทเรียนและข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงานด้านชุมชน รวมทั้งผู้ที่สนใจในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์บนฐานวัฒนธรรมมวยไทยและทุนชุมชนของประเทศไทย

ผู้จัดทำขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่มีส่วนร่วมในการผลักดันโครงการนี้ให้สำเร็จลุล่วง และหวังว่าองค์ความรู้ที่ได้จากโครงการจะเป็นรากฐานให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืนในพื้นที่ต่อไป

คณะดำเนินงาน

1 ธันวาคม 2568

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการ “การยกระดับศิลปะมวยไทยพื้นถิ่นสู่กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ค่ายมวยคุ่มวง ตะวัน ลำปาง” ดำเนินงานเพื่อพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวบนฐานวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชนบ้านทุ่งบ่อแป้น อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง โดยใช้ “ศิลปะมวยไทยพื้นถิ่น” เป็นหัวใจสำคัญของการออกแบบกิจกรรม และบูรณาการองค์ความรู้ภูมิปัญญาชุมชนเข้ากับมิติสร้างสรรค์เพื่อสร้างประสบการณ์ที่มีคุณค่าทั้งด้านวัฒนธรรม สุขภาวะ และเศรษฐกิจชุมชน โครงการประกอบด้วย การสำรวจทุนทางวัฒนธรรม การเก็บข้อมูลศิลปะมวยไทยของคุ่มวงตะวัน และการออกแบบกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนแบบมีฐาน 3 ฐาน ได้แก่ ฐานค่ายมวยคุ่มวง ตะวัน – กิจกรรมมวยไทยคลายเส้น นาฏมวยไทย และการฟื้นฟูแบบक्रमมวย ฐานวัดทุ่งบ่อแป้น – การเรียนรู้สมุนไพรพื้นถิ่นและกิจกรรมสุขภาพแบบกาย-ใจ ฐานโรงเพาะเห็ดลุงสัมพันธ์ – เวิร์กช็อปทำก้อนเห็ดและเรียนรู้เกษตรอินทรีย์ พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลแหล่งเรียนรู้รอบชุมชน เช่น ฟาร์มกบป่าเดช แปลงผักป่าคล้าย สมานฟาร์ม และสยามกะลา เพื่อพัฒนาเป็นเส้นทางท่องเที่ยว ที่สมบูรณ์และมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ผลของโครงการสะท้อนออกมาในหลายมิติ ได้แก่ มิติด้านวัฒนธรรม: เกิดการรวบรวม ฟื้นฟู และถ่ายทอดแม่ไม้มวยไทยพื้นถิ่น พร้อมสร้าง “นาฏมวยไทย-ล้านนา” ที่ผสมผสานดนตรีและลีลาท้องถิ่นอย่างมีเอกลักษณ์ มิติด้านการท่องเที่ยว: ชุมชนมีชุดกิจกรรมพร้อมสำหรับใช้จริง สามารถต้อนรับนักท่องเที่ยวได้อย่างมีระบบและมีจุดขายที่โดดเด่น มิติเศรษฐกิจและสังคมชุมชน: ชาวบ้านมีส่วนร่วมทุกช่วงวัย ตั้งแต่क्रमมวย กลุ่มสมุนไพร ครัวภูมิปัญญาเกษตร ไปจนถึงผู้ผลิตงานหัตถกรรม เกิดอาชีพและรายได้หมุนเวียนภายในชุมชน มิติสุขภาพ: ใช้การเคลื่อนไหวแบบมวยพื้นถิ่นและสมุนไพรในการส่งเสริมสุขภาพอย่างเหมาะสมกับทุกเพศทุกวัย โครงการยังได้พัฒนาสื่อเผยแพร่ ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประวัติक्रमมวยลำปาง สื่อประชาสัมพันธ์ กิจกรรม และแบบประเมินผลทุกฐาน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้ชุมชนสามารถนำไปใช้ต่อยอดได้จริง

โดยสรุป โครงการนี้สามารถ ยกระดับศิลปะมวยไทยพื้นถิ่นให้กลายเป็นต้นทุนทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่า พร้อมพัฒนาเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่จับต้องได้และยั่งยืน เสริมศักยภาพชุมชนทุ่งบ่อแป้นในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์ชัดเจน และเป็นต้นแบบสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์จากรากวัฒนธรรมไทยในพื้นที่อื่นต่อไป

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
บทสรุปผู้บริหาร	ข
สารบัญ	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
วัตถุประสงค์	2
ขอบเขตของโครงการ	3
กลุ่มเป้าหมาย	3
แผนการดำเนินงานของปีที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ	4
ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ	5
งบประมาณขอรับการสนับสนุน	5
บทที่ 2 ข้อมูลการขอปรับแผนการดำเนินงาน (ขอขยายเวลา) จากข้อเสนอโครงการที่ได้รับอนุมัติ	8
2.1 แผนปฏิบัติงาน (ที่ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการ)	8
2.2 กิจกรรมที่ขอปรับ/ขอขยายเวลา (ยกมาจาก ข้อ 2.1)	9
2.3 ปัญหา/อุปสรรคที่พบ พร้อมข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข	10
บทที่ 3 ผลการดำเนินงาน	11
3.1 แผนการดำเนินงานของโครงการ	11
3.2 สรุปขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนของแต่ละกิจกรรมที่กำหนด	12
กิจกรรมที่ 1 พัฒนาศักยภาพความรู้ด้านมวยไทยและพัฒนากิจกรรมตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกระบวนการพัฒนาและระดมสมอง	12
กิจกรรมที่ 2 สร้างสรรค์ชุดการแสดงอัตลักษณ์มวยไทย โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกระบวนการฝึกอบรมและปฏิบัติ	20
กิจกรรมที่ 3 ประเมินและปรับปรุงพัฒนากิจกรรมตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	23
กิจกรรมที่ 4 อบรมและให้ความรู้ด้านมวยไทยและอัตลักษณ์มวยไทยแก่เยาวชนหรือผู้ที่สนใจ	37
กิจกรรมที่ 5 เผยแพร่องค์ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและจัดกิจกรรมตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	40

บทที่ 4 สรุปผลการดำเนินงาน	45
4.1 สรุปผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในภาพรวม	45
4.2 สรุปผลการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	45
4.3 การประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการ	46
4.4 สรุปกิจกรรมที่บรรลุเป้าหมายตามแผนการดำเนินงานของโครงการ (ตั้งแต่ปีแรก – ปัจจุบัน) และที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนการดำเนินงานของโครงการ	48
4.5 สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณตามรายการกิจกรรมที่ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการ	49

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 ผลการประเมินด้านการออกแบบการแสดงดนตรี	23
ตารางที่ 3.2 ผลการประเมินด้านการออกแบบท่าทาง-ลีลา	24
ตารางที่ 3.3 ด้านการออกแบบเครื่องแต่งกาย	25
ตารางที่ 3.4 ผลการประเมินด้านความเหมาะสมทางวัฒนธรรม	25
ตารางที่ 3.5 ผลการประเมินด้านศักยภาพสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	26
ตารางที่ 3.6 ผลการประเมินด้านความครบถ้วนและความเหมาะสมของเนื้อหา	28
ตารางที่ 3.7 ผลการประเมินด้านความครบถ้วนและความเหมาะสมของเนื้อหา	28
ตารางที่ 3.8 ผลการประเมินคุณภาพของการออกแบบกิจกรรม	29
ตารางที่ 3.9 ผลการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อผู้เข้าร่วม	30
ตารางที่ 3.10 ผลการประเมินมิติความยั่งยืน	30
ตารางที่ 3.11 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้น	31
ตารางที่ 3.12 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อฐานกิจกรรมค่ายมวยคุ้มวงตะวัน: มวยไทยคลายเส้น-นวด-นาฏมวยไทย	32
ตารางที่ 3.13 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อฐานกิจกรรมวัดทุ่งบ่อแป้นสามัคคี: สมุนไพร-พื้นฟูสุขภาพ-สติภาวนา	33
ตารางที่ 3.14 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อฐานกิจกรรมโรงเพาะเห็ดลุงสัมพันธ์: ทำก้อนเห็ด-เรียนรู้เกษตรชุมชน	34
ตารางที่ 3.15 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อภาพรวมของเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้น	34
ตารางที่ 3.16 ผลการประเมินคุณภาพเนื้อหาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องประวัติครุมวยลำปาง	35
ตารางที่ 3.17 ผลการประเมินคุณภาพสื่อดิจิทัลและการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	36
ตารางที่ 3.18 ผลการประเมินด้านประโยชน์ต่อผู้ใช้งานและชุมชน	36

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 สัมภาษณ์และเก็บข้อมูล	14
ภาพที่ 2 สัมภาษณ์และเก็บข้อมูล	15
ภาพที่ 3 ประชุมระดมความคิดเห็น	15
ภาพที่ 4 ประชุมระดมความคิดเห็น	16
ภาพที่ 5 ประชุมระดมความคิดเห็น	16
ภาพที่ 6 ตัวอย่างเนื้อหาอีบุคประวัติครูมวยลำปาง	17
ภาพที่ 7 ตัวอย่างเนื้อหาอีบุคประวัติครูมวยลำปาง	18
ภาพที่ 8 อบรมนาฏมวยไทยแก่นักเรียน	20
ภาพที่ 9 คณะวิทยากรอบรม	21
ภาพที่ 10 คณะวิทยากรสร้างสรรค์ดนตรี	21
ภาพที่ 11 คณะวิทยากรสร้างสรรค์ดนตรี	22
ภาพที่ 12 คณะวิทยากรสร้างสรรค์ท่าทาง	22
ภาพที่ 13 อบรมนาฏมวยไทยแก่ผู้รับการถ่ายทอดในโครงการ	39
ภาพที่ 14 อบรมนาฏมวยไทยแก่ผู้รับการถ่ายทอดในโครงการ	39
ภาพที่ 15 อีบุคข้อมูลท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้น	40
ภาพที่ 16 ทีมนักแสดงนาฏมวยไทยค่ายมวยคุ้มวงตะวัน	41
ภาพที่ 17 นักท่องเที่ยววัยรุ่นเยาวสาธิตมวยไทย	41
ภาพที่ 18 นักท่องเที่ยวชาวจีนสาธิตมวยไทย	42
ภาพที่ 19 เรียนรู้ด้านเกษตรที่บ้านและรับประทานอาหาร	42
ภาพที่ 20 กิจกรรมสมุนไพรและทำน้ำมันมวย	43
ภาพที่ 21 แผนที่ท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้น	44

บทที่ 1

บทนำ

มวยไทยถือเป็นศิลปะการต่อสู้ที่มีรากฐานทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอันยาวนานของชาติไทย ไม่เพียงเป็นการแสดงออกถึงศักยภาพทางกายภาพเท่านั้น หากยังสะท้อนถึงวิถีชีวิต ค่านิยม และภูมิปัญญา ท้องถิ่นที่สืบทอดต่อกันมาหลายชั่วอายุคน ความงดงามของท่วงท่าที่ผสมผสานความแข็งแกร่ง ความละเอียดอ่อน และระเบียบวินัยในการฝึกฝน ทำให้มวยไทยเป็นที่สนใจในหมู่นักท่องเที่ยวต่างชาติอย่างกว้างขวาง ในช่วงที่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและประสบการณ์กำลังเติบโตอย่างต่อเนื่อง แม้กระแสความนิยมมวยไทยในระดับสากลจะเพิ่มสูงขึ้น แต่กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับมวยไทยในหลายพื้นที่ยังขาดรูปแบบที่ได้มาตรฐาน ขาดเนื้อหาเชิงคุณค่า และยังไม่สามารถนำเสนอในมิติของ “การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism)” ที่ให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงได้อย่างเต็มรูปแบบ ดังนั้น การออกแบบกิจกรรมมวยไทยในลักษณะที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ เรียนรู้ ลงมือทำ และเข้าใจภูมิปัญญาเบื้องหลังศิลปะมวยไทย จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการยกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวไทยในมิติทางวัฒนธรรม

ค่ายมวยคุ้มวงตะวันตก ก่อตั้งเมื่อ 5 มิถุนายน 2566 ตั้งอยู่ในอำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง เป็นค่ายมวยพื้นถิ่นที่ก่อตั้งขึ้นจากความรักในศิลปะมวยไทยของคนในท้องถิ่น และมุ่งมั่นในการสืบสานมรดกวัฒนธรรมที่สำคัญของชาติ ค่ายแห่งนี้มีความพิเศษในฐานะพื้นที่การเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบดั้งเดิม วิถีชีวิตของชาวบ้าน และบรรยากาศวัฒนธรรมชนบทที่อบอุ่นและมีเอกลักษณ์ จุดเด่นสำคัญของค่ายมวยคุ้มวงตะวันตก คือ การมีส่วนร่วมของเยาวชนในพื้นที่ โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนจากโรงเรียนวิสุทธิวิทยา (นางแล) ซึ่งมีทั้งนักเรียนชาวไทยพื้นราบและเยาวชนจากกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น ชนเผ่ากะเหรี่ยง ซึ่งได้เข้ามาร่วมฝึกฝนและเรียนรู้มวยไทยอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ค่ายมวยแห่งนี้เป็นมากกว่าศูนย์ฝึกกีฬา หากยังเป็นพื้นที่ปลูกฝังคุณธรรม วินัย ความสามัคคี และสร้างโอกาสในการพัฒนาตนเองให้กับเยาวชนในชนบท โดยเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาจมีข้อจำกัดในการเข้าถึงโอกาสในระบบการศึกษาและการพัฒนาทักษะทางอาชีพ จากศักยภาพดังกล่าว ค่ายมวยคุ้มวงตะวันตกจึงเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยสามารถออกแบบกิจกรรมให้เชื่อมโยงกับชีวิตจริงของเยาวชนในค่าย เช่น การให้เยาวชนเป็นผู้สาธิตแม่ไม้มวยไทยแก่ผู้มาเยือน การนำเสนอเรื่องราวของตนเองผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดเวิร์กช็อปเชิงวัฒนธรรม และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมบริการนักท่องเที่ยว ทั้งนี้จะไม่เพียงสร้างรายได้แก่ชุมชนเท่านั้น หากยังเปิดพื้นที่ให้เยาวชนได้เรียนรู้การทำงานจริงและสื่อสารเรื่องราวของวัฒนธรรมไทยไปยังผู้คนจากทั่วโลก

จากการสำรวจพื้นที่และศึกษาศักยภาพของค่ายมวยคุ้มวงตะวันตกในปีแรก พบว่าค่ายมีพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง แต่ต้องการระบบจัดการองค์ความรู้ การจัดการกิจกรรมเชิงท่องเที่ยว และการสื่อสารคุณค่าทางวัฒนธรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยในปีที่ 1 พบข้อจำกัดสำคัญดังนี้

1. องค์ความรู้ที่เป็นระบบเกี่ยวกับแม่ไม้มวยไทยพื้นถิ่น

การจัดหมวดหมู่ท่วงท่า ความหมายเชิงวัฒนธรรม และประวัติครุมวยยังไม่ถูกจัดทำอย่างสมบูรณ์ ทำให้การนำเสนอแก่ผู้มาเยือนยังขาดมิติทางวัฒนธรรมลึกซึ้ง

2. ขาดการออกแบบกิจกรรมท่องเที่ยวที่เป็นมาตรฐาน

ค่ายมีผู้ฝึกที่มีศักยภาพ แต่ยังไม่มีเครื่องมือ สื่อ ฝึกอบรม หรือกิจกรรมมวยไทยเชิงประสบการณ์ที่ตอบโจทย์นักท่องเที่ยวอย่างครบวงจร

3. ขาดการเชื่อมโยงทุนชุมชนเข้ากับกิจกรรมท่องเที่ยว

แม้ชุมชนมีแหล่งเรียนรู้สำคัญ เช่น สมุนไพรรักษาโรค วิถีเกษตร และงานหัตถกรรม แต่กิจกรรมยังไม่ถูกเชื่อมโยงเข้ากับเส้นทางมวยไทยอย่างเป็นระบบ

ด้วยเหตุนี้ ในปีที่ 1 ของโครงการ ทีมวิจัยจึงมุ่งเน้นการ พัฒนาองค์ความรู้และพัฒนาพื้นที่ให้พร้อมสำหรับการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยดำเนินงานดังนี้

- การรวบรวมองค์ความรู้มวยไทยพื้นถิ่นลำปาง โดยเก็บข้อมูลจากครูมวยหลายพื้นที่ จัดทำประวัติและรากทางวัฒนธรรมของแม่ไม้มวยไทย และจัดทำ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประวัติครุมวยลำปาง เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับถ่ายทอดในกิจกรรม

- การออกแบบกิจกรรมมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยว สร้างกิจกรรมหลัก ได้แก่ มวยไทยคลายเส้น รำไหว้ครู แม่ไม้มวยไทยและนาฏมวยไทยการทำ “น้ำมันครุมวย” อบรมสมุนไพร แช่เท้าสมุนไพร กดจุดคลายเส้นโดยผู้ฝึกทางสายตา

- การพัฒนาการแสดงศิลปะมวยไทยร่วมสมัย ผู้เชี่ยวชาญได้ออกแบบดนตรีประยุกต์พื้นเมืองผสมผสานมวยไทยท่วงท่าการแสดงที่ผสมผสานมวยไทยกับศิลปะล้านนา เครื่องแต่งกายพื้นเมืองแบบทันสมัย เพื่อใช้เป็นจุดขายในการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

- การเชื่อมโยงกิจกรรมมวยไทยกับทุนชุมชน เพิ่มฐานเรียนรู้ เช่น วัดทุ่งบ่อแป้น โรงเพาะเห็ดหลินสมพันธ์ โรงเพาะเห็ดหลินสมพันธ์ แปลงปลูกผักปลอดสารพิษ ฟาร์มกบป่าเดช สยามกะลา ให้เป็นเส้นทางท่องเที่ยวครบวงจรที่รองรับกิจกรรมของค่ายมวย

ด้วยเหตุนี้ การพัฒนาค่ายมวยคุ้มวงตะวันตกให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จึงไม่ใช่เพียงการอนุรักษ์มวยไทยและศิลปะการต่อสู้แบบล้านนาเท่านั้น แต่ยังเป็นการวางระบบการจัดการความรู้ วางแนวทางการกิจกรรมที่สร้างสรรค์ และผลักดันให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในระดับชุมชนและระดับจังหวัด โดยอาศัยความร่วมมือจากภาคการศึกษา ภาครัฐ และภาคประชาชนเพื่อทำให้ “มวยไทยลำปาง” กลายเป็น Soft Power ที่ทรงพลังและจับต้องได้ในระดับนานาชาติในระยะยาว โดยเป็นแนวทางให้ค่ายมวยคุ้มวงตะวันตกพัฒนาและสามารถยกระดับกิจกรรมให้เข้าสู่มาตรฐานที่ยอมรับได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนโดยใช้องค์ความรู้ “มวยไทย”

- 2) เพื่อสร้างนวัตกรรมประเภทกิจกรรมและสื่อสารสนเทศสำหรับเผยแพร่กิจกรรมท่องเที่ยวชุมชน “มวยไทย”

ขอบเขตของโครงการ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

โครงการ “การยกระดับศิลปะมวยไทยพื้นถิ่นสู่กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ค่ายมวยคัมภีร์ ตะวัน ลำปาง” มุ่งเน้นเนื้อหา ดังนี้ มิติการแสดงศิลปะมวยไทยพื้นถิ่นและแม่ไม้มวยไทย การรวบรวมและจัดทำองค์ความรู้เกี่ยวกับประวัติครุมวยลำปาง การออกแบบกิจกรรมท่องเที่ยว ได้แก่ มวยไทยคลายเส้น รำไหว้ครู นาฏมวยไทยมวยไทย กิจกรรมการสร้างน้ำมันครุมวย การเชื่อมโยงกับมวยไทยและวิถีชุมชน การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และเศรษฐกิจชุมชน ออกแบบฐานกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนให้มีลักษณะของการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง การเชื่อมโยงกิจกรรมมวยไทยเข้ากับแหล่งเรียนรู้ในชุมชน เช่น เกษตร การเพาะเห็ด งานหัตถกรรม และอาหารพื้นบ้าน การพัฒนาสื่อสนับสนุน เช่น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง “ประวัติครุมวยลำปาง” เนื้อหากิจกรรมฐานต่าง ๆ สำหรับนักท่องเที่ยว แผนที่ท่องเที่ยวชุมชน จากนั้นจัดทำแบบประเมินกิจกรรมสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิและนักท่องเที่ยว ขอบเขตด้านเนื้อหาของโครงการในปีที่ 1 จึงเน้นการวางรากฐานองค์ความรู้และต้นแบบกิจกรรมมากกว่าการพัฒนาระบบธุรกิจท่องเที่ยวเต็มรูปแบบ

ขอบเขตด้านพื้นที่

การดำเนินโครงการครอบคลุมพื้นที่ในระดับชุมชนและเครือข่ายในอำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง โดยระบุแหล่งปฏิบัติการหลัก ดังนี้ ชุมชนบ้านทุ่งบ่อแป้น อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง เป็นพื้นที่หลักของโครงการและเป็นบริบทของการพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ แบ่งเป็น ฐานกิจกรรมหลัก 3 ฐาน คือ ฐานที่ 1 ค่ายมวยคัมภีร์ตะวัน เป็นพื้นที่ฝึกมวยและลานกิจกรรมสำหรับมวยไทยคลายเส้น รำไหว้ครู/นาฏมวยไทยมวยไทย กวดจุดคลายเส้นโดยผู้ฝึกทางสายตาและกิจกรรมน้ำมันครุมวย ฐานที่ 2 วัดทุ่งบ่อแป้นสามัคคี พื้นที่จัดกิจกรรมหายใจ-สติ-สวดมนต์ และเรียนรู้บทบาทวัดกับชุมชน ฐานที่ 3 โรงเพาะเห็ดลุงสัมพันธ์ เป็นพื้นที่จัดเวิร์กช็อปทำก้อนเห็ด พื้นที่เรียนรู้การเพาะเห็ดของชุมชน แหล่งเรียนรู้และกิจกรรมสนับสนุนในชุมชน ได้แก่ ฟาร์มกบป่าเดช แปลงปลูกผักปลอดสารพิษ สมานฟาร์ม หจก.ทุ่งบ่อแป้นสุรากลั่น การเรียนรู้ภูมิปัญญาการต้มสุราพื้นบ้านและมิติทางวัฒนธรรม สยามกะลา พื้นที่เรียนรู้งานหัตถกรรมโคมไฟกะลามะพร้าวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของชุมชน

ขอบเขตด้านเวลา

การดำเนินโครงการในปีที่ 1 มีขอบเขตด้านเวลา ดังนี้ ช่วงเวลาการดำเนินโครงการ (ปีที่ 1) ดำเนินการภายในกรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

กลุ่มเป้าหมาย

ชื่อกลุ่มเป้าหมาย ค่ายมวยคัมภีร์ตะวัน

ชื่อผู้ประสานงาน นางพิศอำไพ สมความคิด เบอร์โทร 0897015988

พิกัดของกลุ่มเป้าหมาย...ละติจูด 18.297451896872097 ลองจิจูด 99.3960979112789

ระยะเวลาดำเนินการ: วันเริ่มต้น -สิ้นสุดโครงการจากการวางแผนระยะยาว 3 ปี

ปีที่ 1.1 ตุลาคม พ.ศ. 2567 -30 กันยายน พ.ศ. 2568

ปีที่ 2.1 ตุลาคม พ.ศ. 2568 -30 กันยายน พ.ศ. 2569

ปีที่ 3 1 ตุลาคม พ.ศ. 2569 – 30 กันยายน พ.ศ. 2570

แผนการดำเนินงานของปีที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/ กิจกรรม	2568								2569				ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการ ดำเนินงาน
	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต. ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.			
กิจกรรมที่ 1 พัฒนาศักยภาพ ความรู้ด้านมวยไทยและพัฒนา กิจกรรมตามหลักเกณฑ์การ ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดย การถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่าน กระบวนการพัฒนาและระดม สมอง	✓	✓											20,000	เหนือขวัญ รัชดาพร สยมภู พิศอำไพ พรเจริญ พระครู	การ ถ่ายทอด องค์ความรู้ ผ่าน กระบวนการ พัฒนาและ ระดมสมอง
กิจกรรมที่ 2 สร้างสรรค์ชุด การแสดงอัตลักษณ์มวยไทย โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ ผ่านกระบวนการฝึกอบรม และปฏิบัติ			✓	✓									65,000	เหนือขวัญ นันทิยา พิศอำไพ พรเจริญ	ถ่ายทอด องค์ความรู้ ผ่าน กระบวนการ ระดมสมอง และฝึก ปฏิบัติ
กิจกรรมที่ 3 ประเมินและ ปรับปรุงพัฒนากิจกรรมตาม หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์					✓	✓							14,000	ศักดิ์ชาย	ถ่ายทอด องค์ความรู้ ผ่าน กระบวนการ ระดมสมอง
กิจกรรมที่ 4 อบรมและให้ ความรู้องค์ความรู้ด้านมวย ไทยและอัตลักษณ์มวยไทย แก่เยาวชนหรือผู้ที่สนใจ							✓	✓					8,000	พิศอำไพ พรเจริญ รัชดาพร	ถ่ายทอด องค์ความรู้ ผ่าน กระบวนการ อบรมและ ฝึกปฏิบัติ
กิจกรรมที่ 5 เผยแพร่องค์ ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและ จัดกิจกรรมตามหลักเกณฑ์ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์									✓	✓	✓	✓	52,500	เหนือขวัญ รัชดาพร สยมภู พิศอำไพ พรเจริญ	ถ่ายทอด องค์ความรู้ ผ่าน กระบวนการ อบรมและ ฝึกปฏิบัติ
สรุปงบประมาณ													159,500		

ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ:

ผลผลิต ผลลัพธ์และตัวชี้วัด	หน่วย	ค่าเป้าหมายในแต่ละปี		
		ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี	คน	20	20	20
2. จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด (ระบุรายละเอียดองค์ความรู้เทคโนโลยี)	เรื่อง	2	1	1
3. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3	3	3
4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	80	80	80
5. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	3	3	3
6. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น	เท่า	2	1	1

หน่วยงานสนับสนุน

ชื่อหน่วยงานสนับสนุน ระบุชื่อหน่วยงานที่ร่วมให้การสนับสนุนโครงการ	รูปแบบการสนับสนุน ระบุรูปแบบของการสนับสนุน เช่น งบประมาณ อาคารสถานที่ วิทยากร การจัดกิจกรรม ฯลฯ
ค่ายมวยคุ้มวงตะวัน	ระบุรูปแบบของการสนับสนุน เช่น งบประมาณ อาคารสถานที่ วิทยากร การจัดกิจกรรม ฯลฯ
สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำปาง	ประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	ผู้เชี่ยวชาญถ่ายทอดองค์ความรู้ และเทคโนโลยี
โรงเรียนลำปางกัลยาณี	ผู้เชี่ยวชาญถ่ายทอดองค์ความรู้ และเทคโนโลยี
สภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดลำปาง	ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะด้านการท่องเที่ยว
สมาพันธ์ท่องเที่ยวภาคเหนือ	ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะด้านการท่องเที่ยว
โรงเรียนวิสุทธิวิทยา (นางแล)	ระบุรูปแบบของการสนับสนุน เช่น งบประมาณ อาคารสถานที่ วิทยากร การจัดกิจกรรม ฯลฯ

งบประมาณขอรับการสนับสนุน

จำนวนทั้งสิ้น517,000..... บาท (รวมทุกปีที่ต้องรับงบประมาณ)

ปีที่ 1 พ.ศ. 2568 จำนวน.....159,500..... บาท

ปีที่ 2 พ.ศ. 2569 จำนวน.....239,000..... บาท

ปีที่ 3 พ.ศ. 2570 จำนวน.....118,500..... บาท

รายการงบประมาณ ดังนี้

กิจกรรม	รายการค่าใช้จ่าย	ปริมาณ	ราคาต่อหน่วย	รวมเงิน
กิจกรรมที่ 1 พัฒนาศักยภาพด้านมวยไทยและพัฒนากิจการตาม	ค่าอาหารกลางวัน	10 คน * 4 ครั้ง	75	3,000
	ค่าเครื่องดื่มและอาหารว่าง	2 มื้อ*10 คน * 4 ครั้ง	25	2,000

หลักเกณฑ์การ ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยการถ่ายทอดองค์ ความรู้ผ่านกระบวนการ พัฒนาและระดมสมอง	ค่าจ้างเหมาจัดทำวัสดุอุปกรณ์ ในการ พัฒนาต้นแบบกิจกรรม เช่น คู่มือองค์ ความรู้มวยไทย กระดาษ กระดานไวท์ บอร์ด สมุดจดโน้ต ปากกา หมึกปริน ตอุปกรณ์ตัวอย่างการทำกำไลหรือสายรัด เช่น แฉก น้ำเงิน เป็นต้น	3 กิจกรรม	5,000	15,000
กิจกรรมที่ 2 สร้างสรรค์ ชุดการแสดงอัตลักษณ์ มวยไทย โดยการ ถ่ายทอดองค์ความรู้ ผ่านกระบวนการ ฝึกอบรมและปฏิบัติ	ค่าตอบแทนวิทยากร	6 ชม. * 2 ครั้ง* 5 คน	600	36,000
	ค่าจ้างเหมาจัดหาอุปกรณ์ประกอบการ แสดง รวมการออกแบบ ตัดเย็บ และ สำเร็จรูป	5 ชุด	4,500	22,500
	ค่าจ้างเหมาบันทึกภาพและเสียง สำเนาไฟล์ อิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งบันทึกเสียงและ สถานที่	1 ครั้ง	6,500	6,500
กิจกรรมที่ 3 ประเมิน และปรับปรุงพัฒนา กิจกรรมตามหลักเกณฑ์ การท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์	ค่าจ้างเหมาประเมินผลและเก็บรวบรวม ข้อมูล	4 ครั้ง	3,500	14,000
กิจกรรมที่ 4 อบรมและ ให้ความรู้องค์ความรู้ ด้านมวยไทยและอัต ลักษณ์มวยไทย แก่ เยาวชนหรือผู้ที่สนใจ	ค่าอาหารกลางวัน	20 คน * 1 ครั้ง	80	1,600
	ค่าเครื่องดื่มและอาหารว่าง	2 มื้อ*20 คน * 1 ครั้ง	30	1,200
	ค่าจ้างเหมาจัดทำเอกสารประกอบและวัสดุ อุปกรณ์	20 ชุด	155	3,100
	ค่าตอบแทนวิทยากร	6 ชม. * 1 ครั้ง	350	2,100
กิจกรรมที่ 5 เผยแพร่ องค์ความรู้แก่นัก ท่องเที่ยวและจัด กิจกรรมตามหลักเกณฑ์ การท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์	ค่าจ้างเหมาจัดทำป้ายไวนิลและสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น แอ็กสแตนด์ บัตร ป้ายบอกต่าง ๆ เป็น ต้น	1 งาน	9,000	9,000
	- ค่าวัสดุอุปกรณ์ เช่น กระดาษ ดินสอ ปากกา หมึกปริน คัตเตอร์ เชือก กรรไกร ฯลฯ	4 ครั้ง	2,125	8,500
	ค่าจ้างเหมาบันทึกตลอดกิจกรรม	1 ครั้ง	10,000	10,000
	ค่าจ้างเหมาตรวจสอบเอกสารแปลภาษา อังกฤษและภาษาจีนเพื่อการเผยแพร่	1 ครั้ง	25,000	25,000
รวม	159,500			

*ขอถัวเฉลี่ยทุกรายการ

หมายเหตุ

- ขอความร่วมมือ ไม่คิดค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าธรรมเนียมหักเข้าหน่วยงาน
- ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าเบี้ยเลี้ยง เบิกตามระเบียบและอัตราที่ทางราชการกำหนด
- ค่าจ้างออกแบบงานกับบุคคลภายนอก ให้ยึดความประหยัดงบประมาณเป็นหลักและแสดงหลักฐานการจ้างงานชัดเจน
- ค่าจ้างเหมาทดสอบทางวิทยาศาสตร์ ให้แนบรายละเอียดอัตราค่าบริการ

- ค่าวัสดุ/อุปกรณ์ ค่าวัสดุสำนักงานที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ต้องให้รายละเอียดว่ามีวัสดุและอุปกรณ์อะไรที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินโครงการ บางอย่างผู้ประกอบการสามารถร่วมออกค่าใช้จ่ายได้หรือไม่
- ค่าวัสดุการเกษตรค่าวัสดุวิทยาศาสตร์และสารเคมี ให้แจกแจงรายละเอียดว่าคืออะไร

บทที่ 2

ข้อมูลการขอปรับแผนการดำเนินงาน (ขอขยายเวลา) จากข้อเสนอโครงการที่ได้รับอนุมัติ

2.1 แผนปฏิบัติงาน (ที่ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการ)

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ (ระบุแต่ละกิจกรรม เช่น 1 ม.ค. – 30 กย.)	สถานะการดำเนินงาน ในแต่ละกิจกรรม		งบประมาณ ที่ใช้จ่ายไป แล้ว (บาท)
		เสร็จแล้ว	ขอขยายเวลา	
1.กิจกรรมที่ 1 พัฒนางานด้านความรู้ด้านมวยไทยและพัฒนากิจกรรมตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกระบวนการพัฒนาและระดมสมอง	1 พ.ค. – 30 มิ.ย. 2568	✓		20,000
2.กิจกรรมที่ 2 สร้างสรรค์ชุดการแสดงอัตลักษณ์มวยไทย โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกระบวนการฝึกอบรมและปฏิบัติ	1 ก.ค. – 31 ส.ค. 2568		✓	65,000
3. กิจกรรมที่ 3 ประเมินและปรับปรุงพัฒนากิจกรรมตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	1 ก.ย. – 31 ต.ค. 2568	✓		14,000
4. กิจกรรมที่ 4 อบรมและให้ความรู้องค์ความรู้ด้านมวยไทยและอัตลักษณ์มวยไทยแก่เยาวชนหรือผู้ที่สนใจ	1 พ.ย. – 31 ธ.ค. 2568	✓		8,000
5. กิจกรรมที่ 5 เผยแพร่องค์ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและจัดกิจกรรมตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	1 ม.ค. – 30 เม.ย. 2569	✓		52,500
<u>แผนเงิน : ตามไตรมาส</u>		94,500	65,000	159,500

2.2 กิจกรรมที่ขอปรับ/ขอขยายเวลา (ยกมาจาก ข้อ 2.1)

กิจกรรมที่ขอปรับ/ ขอขยายเวลา	ระยะเวลาที่ขอปรับ/ ขอขยายเวลา (โปรดระบุ เช่น 1 ตค. – 31 ธค.)	เหตุผลความจำเป็นที่ต้องปรับแผน (ระบุทุกกิจกรรมที่ขอปรับแผน)	งบประมาณที่คาดว่าจะ ใช้จ่าย (บาท)
1. กิจกรรมที่ 1 พัฒนาศักยภาพ ด้านมวยไทยและพัฒนากิจกรรมตาม หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์ โดยการถ่ายทอดองค์ ความรู้ผ่านกระบวนการพัฒนาและระดม สมอง	1 ส.ค. – 31 ธ.ค.	เป็นไปตามแผนงาน	20,000
2. กิจกรรมที่ 2 สร้างสรรค์ชุดการ แสดงอัตลักษณ์มวยไทย โดยการ ถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่าน กระบวนการฝึกอบรมและปฏิบัติ	1 ส.ค. - 30 ก.ย.	คณะผู้เชี่ยวชาญเดินทางไปเผยแพร่ วัฒนธรรมต่างประเทศช่วงเดือน สิงหาคม	65,000
3. กิจกรรมที่ 3 ประเมินและ ปรับปรุงพัฒนากิจกรรมตาม หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์	1 – 31 ต.ค.	เป็นไปตามแผนงาน	14,000
4. กิจกรรมที่ 4 อบรมและให้ความรู้ องค์ความรู้ด้านมวยไทยและอัต ลักษณ์มวยไทยแก่เยาวชนหรือผู้ที่ สนใจ	1 ต.ค. - 30 พ.ย.	เป็นไปตามแผนงาน	8,000
5. กิจกรรมที่ 5 เผยแพร่องค์ความรู้ แก่นักท่องเที่ยวและจัดกิจกรรมตาม หลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์	1 – 31 ธค.	ร่นระยะเวลาจากแผนงานเดิมในปี 2569 จัดให้แล้วเสร็จ ธันวาคมปี 2568	52,500
แผนเงิน : ตามไตรมาส			159,500

2.3 ปัญหา/อุปสรรคที่พบ พร้อมข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข

2.3.1 การประสานงานหลายหน่วยงานในชุมชนใช้เวลานานกว่าที่คาดการณ์

การดำเนินโครงการจำเป็นต้องประสานงานกับหลายกลุ่มในชุมชน เช่น ค่ายมวยคุ้มวงตะวัน วัดทุ่งบ่อแป้น โรงเพาะเห็ดลุงสัมพันธ์ แปลงปลูกผักลุงทอง ฟาร์มกบป่าเดช สยามกะลา และหน่วยงานรัฐในพื้นที่ การนัดหมายและการจัดเวลาให้ตรงกันเป็นเรื่องยาก ส่งผลให้กิจกรรมบางส่วนเริ่มดำเนินการล่าช้า

2.3.2 ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับมวยไทยพื้นถิ่นและครุมวยยังไม่สมบูรณ์

การเก็บข้อมูลประวัติครุมวย การบันทึกแม่ไม้ การถ่ายทำ และการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้รู้ต้องทำแบบละเอียดรอบคอบ ทำให้ใช้เวลานานกว่าที่วางแผน เนื่องจาก ผู้รู้บางท่านมีเวลาจำกัด ต้องลงพื้นที่หลายครั้งเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง บางข้อมูลเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดด้วยวาจา ต้องใช้เวลาตีความ

2.3.3 การออกแบบสื่อและเอกสารประกอบกิจกรรมใช้เวลามากกว่าที่คาด

การผลิตสื่อ เช่น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประวัติครุมวย คู่มือกิจกรรม แผนการฝึก สื่อประชาสัมพันธ์ ต้องผ่านกระบวนการออกแบบ ทบทวน ปรับแก้หลายรอบเพื่อให้ถูกต้องและสมบูรณ์ตามมาตรฐานทางวิชาการ

2.3.4 ข้อจำกัดด้านสภาพอากาศและฤดูกาลในการลงพื้นที่

บางกิจกรรม เช่น การถ่ายทำวิดีโอ การเก็บข้อมูลพื้นที่เกษตร หรือการทดลองกิจกรรมกลางแจ้ง ในบางช่วงไม่สามารถดำเนินการได้ เช่น ฤดูฝนทำให้บางพื้นที่เข้าไม่ถึง แปลงผักหรือกิจกรรมเกษตรบางชนิดต้องรอฤดูกาล การจัดกิจกรรมกลางแจ้งต้องรอสภาพอากาศเหมาะสม

บทที่ 3
ผลการดำเนินงาน

การรายงานผลการดำเนินงาน ประกอบด้วยข้อมูล ดังนี้

3.1 แผนการดำเนินงานของโครงการ

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินการ (ระบุแต่ละกิจกรรม เช่น 1 มค. – 30 กย.)	สถานะการดำเนินงาน ในแต่ละกิจกรรม	
		เสร็จแล้ว	ขอขยายเวลา
1.กิจกรรมที่ 1 พัฒนางองค์ความรู้ด้านมวยไทยและพัฒนากิจกรรมตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกระบวนการพัฒนาและระดมสมอง	1 พ.ค. – 30 มิ.ย. 2568	✓	
2.กิจกรรมที่ 2 สร้างสรรค์ชุดการแสดงอัตลักษณ์มวยไทย โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกระบวนการฝึกอบรมและปฏิบัติ	1 ก.ค. – 31 ส.ค. 2568	✓	
3. กิจกรรมที่ 3 ประเมินและปรับปรุงพัฒนา กิจกรรมตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	1 ก.ย. – 31 ต.ค. 2568	✓	
4. กิจกรรมที่ 4 อบรมและให้ความรู้องค์ความรู้ด้านมวยไทยและอัตลักษณ์มวยไทยแก่เยาวชนหรือผู้ที่สนใจ	1 พ.ย. – 31 ธ.ค. 2568	✓	
5. กิจกรรมที่ 5 เผยแพร่องค์ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและจัดกิจกรรมตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	1 ม.ค. – 30 เม.ย. 2569	✓	
<u>แผนเงิน : ตามไตรมาส</u>		159,500	

3.2 สรุปขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนของแต่ละกิจกรรมที่กำหนด

กิจกรรมที่ 1 พัฒนางองค์ความรู้ด้านมวยไทยและพัฒนากิจกรรตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกระบวนการพัฒนาและระดมสมอง

ครั้งที่ 1

มุ่งเน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้และแนวคิดเกี่ยวกับศิลปะมวยไทยในฐานะทุนวัฒนธรรมของชุมชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างมีระบบ โดยใช้กระบวนการระดมสมอง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของผู้มีบทบาทในพื้นที่เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนา ภายใต้กิจกรรมดังกล่าว ได้มีการดำเนินการสำรวจและร่วมพูดคุยกับผู้เกี่ยวข้องครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 5 และ แบบเป็นทางการ เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2568 เวลา 9.00-16.00 ณ ชุมชนบ้านทุ่งบ่อแป้น อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง เพื่อหารือในประเด็น “แนวทาง ความต้องการ และแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนามวยไทยเพื่อการท่องเที่ยว” โดยมีผู้เข้าร่วมประกอบด้วย ครูมวย เยาวชนในพื้นที่ ผู้นำชุมชน ตัวแทนโรงเรียน และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในท้องถิ่น

ผลจากการประชุมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น พบว่าชุมชนมีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการใช้มวยไทยเป็นสื่อกลางในการสร้างสรรค์กิจกรรมท่องเที่ยว อีกทั้งยังต้องการการสนับสนุนในการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่เดิมของครูมวยในพื้นที่ การออกแบบกิจกรรมที่มีความน่าสนใจ ตอบโจทย์นักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ และสามารถพัฒนาต่อยอดเข้าสู่ระบบมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอนาคต นอกจากนี้ ชุมชนยังได้แสดงเจตนารมณ์อย่างชัดเจนในการดำเนินการ จัดทำและรวบรวมข้อมูลชีวประวัติของครูมวยในจังหวัดลำปาง เพื่อเป็นการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปะมวยไทยให้คงอยู่ในรูปแบบที่เข้าถึงได้และเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของคนรุ่นหลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างต้นแบบสำหรับการจัดกิจกรรมเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในอนาคต ซึ่งชุมชนได้เริ่มดำเนินการเบื้องต้นโดยการ ประสานงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ลำปาง เป็นที่เรียบร้อยแล้ว เพื่อเตรียมนำเสนอแนวทางการดำเนินงานในลำดับถัดไปอย่างเป็นระบบ

การริเริ่มดังกล่าวสะท้อนถึงความพร้อมของชุมชนในการเป็นเจ้าของการพัฒนาอย่างแท้จริง และแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรมในการผลักดันทุนวัฒนธรรมของท้องถิ่นสู่ระดับที่สูงขึ้นในด้านการท่องเที่ยวและการเรียนรู้

ครั้งที่ 2-4

เพื่อให้การดำเนินงานของโครงการ “ยกระดับศิลปะมวยไทยพื้นถิ่นสู่กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์: ค่ายมวยคุ่มวงตะวันตก จังหวัดลำปาง” เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง จึงจัดการประชุมขึ้นในวันที่ 5 กรกฎาคม 2568 เวลา 9.00-16.00 น. และในวันที่ 9 กรกฎาคม 2568 เวลา 9.00-16.00 น. วันที่ 26 กรกฎาคม 2568 เวลา 9.00-16.00 น. สถานที่: ห้องประชุมเมธาทิพ ชั้น 5 อาคารคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชี้แจงแนวทางการดำเนินโครงการร่วมกับ

ชุมชน และออกแบบกิจกรรมตามแผนงาน พร้อมทั้งซักซ้อมความเข้าใจในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับตัวแทนชุมชนและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

สาระสำคัญของแผนงานในการประชุม คือชี้แจงโครงการและเป้าหมายการพัฒนา โดย ผศ.ดร.เหนือขวัญ บัวเผื่อน ถ่ายทอดรายละเอียดโครงการ แนวทางดำเนินงาน และผลลัพธ์ที่คาดหวังในระดับชุมชนและระดับจังหวัดการออกแบบกิจกรรมร่วมกับชุมชน ดำเนินการระดมความคิดเห็นและจัดกระบวนการวางแผนรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เช่น เวิร์กช็อป การแสดง การฝึกมวยเบื้องต้น รวมถึงกิจกรรมการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว การวางแผนการดำเนินงานร่วมกับตัวแทนชุมชน กำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบร่วมกันในแต่ละส่วน พร้อมจัดทำปฏิทินกิจกรรมเบื้องต้น และการประสานงานกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่ การสรุปประเด็นและเตรียมการนำไปปฏิบัติจริง ทบทวนข้อเสนอของชุมชนและกำหนดแนวทางนำร่องเพื่อดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาโมเดลกิจกรรมต้นแบบของค่ายมวยคุ้มวงตะวันให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านมวยไทยเชิงสร้างสรรค์ที่ได้มาตรฐาน

ในการจัดกิจกรรมการประชุมทั้ง 3 ครั้งในช่วงไตรมาสที่ 1 โดยเฉพาะในครั้งแรก ณ บ้านทุ่งบ่อแป้น วันที่ 5 กรกฎาคม 2568 ทีมโครงการได้ดำเนินการเชิญผู้แทนกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากิจกรรมมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ผู้เข้าร่วมประกอบด้วย

1. ครูมวยพื้นถิ่น

ครูมวยจากหลายพื้นที่ในจังหวัดลำปาง ทั้งจากค่ายมวยชุมชนและผู้ที่มีบทบาทในวงการมวยไทยพื้นถิ่น ได้เข้าร่วมและสะท้อนให้เห็นว่า มวยไทยในจังหวัดลำปางมีความหลากหลายทางสายวิชาและมีลักษณะเฉพาะ เช่น เทคนิคการรำ การพันมือ การไหว้ครู และการสอนที่ถ่ายทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ล้วนเป็นองค์ความรู้ที่ยังไม่ถูกบันทึกอย่างเป็นระบบ ครูมวยส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า “ที่ผ่านมามองค์ความรู้เหล่านี้อยู่ในตัวคน หากไม่มีการรวบรวมไว้ วันหนึ่งก็อาจสูญหายไปกับคนรุ่นเก่า”

2. กลุ่มเยาวชนชาติพันธุ์

กลุ่มเยาวชน โดยเฉพาะนักเรียนจากโรงเรียนวิสุทธิวิทยา (นางแล) ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น กะเหรี่ยง ได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นในเวทีและแสดงความสนใจอย่างจริงจังต่อการเรียนรู้มวยไทย เยาวชนเหล่านี้มองว่าการมีโอกาสได้ฝึกฝนมวยไทยไม่ใช่แค่การออกกำลังกาย แต่ยังเป็นการเข้าใจวัฒนธรรมของไทย และสามารถนำทักษะที่ได้ไปต่อยอดเป็นอาชีพ เช่น ครูฝึกมวย หรือมีคฤศก์วัฒนธรรม เยาวชนกลุ่มหนึ่งกล่าวว่า “อยากให้หนังสือรวมประวัติครูมวยไว้ให้ได้เรียนรู้และเผยแพร่ให้ชาวต่างชาติได้รู้จักมวยไทยของลำปาง”

3. ผู้นำชุมชน

ผู้ใหญ่บ้าน และแกนนำชุมชนให้การสนับสนุนแนวคิดอย่างเต็มที่ โดยเสนอว่าควรมีการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชุมชน เช่น การแสดงรำมวยในงานวัด หรือการเปิดพื้นที่ฝึกซ้อมให้เป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางท่องเที่ยวในหมู่บ้าน หนึ่งในผู้นำชุมชนระบุว่า “ชาวบ้านจะภูมิใจมาก หากลูกหลานได้เป็นคนถ่ายทอดมวยไทยให้กับนักท่องเที่ยว”

4. สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดลำปาง

ได้ให้การสนับสนุนข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับรายชื่อกຸ່ມมวยที่ยังมีชีวิตอยู่ รวมถึงเครือข่ายค่ายมวยที่ยังคงฝึกฝนอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ของจังหวัด ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการ รวบรวมรายชื่อกຸ່ມมวย 17 ท่าน ที่จะนำมาจัดทำประวัติและองค์ความรู้เชิงลึก หน่วยงานนี้มีบทบาทในการประสานเชิงนโยบาย และให้ข้อเสนอแนะด้านมาตรฐานการท่องเที่ยว เช่น การออกแบบกิจกรรมให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย การจัดการพื้นที่ และการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การรับรองมาตรฐานกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอนาคต

สรุปการดำเนินกิจกรรมแบ่งออกเป็น 2 ระยะสำคัญ ได้แก่ ระยะที่ 1 การสำรวจเบื้องต้นและการประชุมครั้งที่ 1 พูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับครูมวย ผู้นำชุมชน และกลุ่มเยาวชนในชุมชนบ้านทุ่งบ่อแป้น ประชุมอย่างเป็นทางการในวันที่ 24 มิถุนายน 2568 เพื่อรวบรวมความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา กิจกรรมมวยไทยเพื่อการท่องเที่ยว เครื่องมือใช้การสัมภาษณ์และการประชุมกลุ่มย่อย มีประเด็นสำคัญ คือ ความต้องการของชุมชน ความพร้อมของครูมวย การจัดทำชีวประวัติครูมวย การประสานท้องถิ่น

ระยะที่ 2 การประชุมร่วมอย่างเป็นทางการ 3 ครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงลึกในพื้นที่จริง อธิบายแนวทางโครงการโดยละเอียด และวางแผนร่วมกับชุมชน จัดทำปฏิทินกิจกรรม และกำหนดหน้าที่ ระดมความคิดเห็นเพื่อออกแบบกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ร่วมวางแผนกับเครือข่ายชุมชน เช่น เวิร์กช็อป ฝึกมวย การแสดง ใช้การประชุมกลุ่มเป็นเครื่องมือ

ระยะเวลาดำเนินงาน มิถุนายน 2568 – กรกฎาคม 2568

ภาพที่ 1 สัมภาษณ์และเก็บข้อมูล

ภาพที่ 2 สัมภาษณ์และเก็บข้อมูล

ภาพที่ 3 ประชุมระดมความคิดเห็น

ภาพที่ 4 ประชุมระดมความคิดเห็น

ภาพที่ 5 ประชุมระดมความคิดเห็น

ครูมวยแห่งลำปาง : ชัชญญ ช่างนวด ผู้สืบสานมวยไทยจากรากฐานสู่รุ่นเยาว์

ชัชญญ ช่างนวด หรือ ยอดเด็ด จำภูวรรณวิสดุ
ก่อตั้ง ปัจจุบันอายุ 42 ปี อาศัยอยู่ที่ 105 หมู่ 8
ตำบลใหม่พัฒนา อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง เขา
จบการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
สาขาวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง จากวิทยาลัยเทคนิคลำปาง

จุดเริ่มต้นจากนักมวยสู่การเป็นครูมวย

ท่านเริ่มเข้าสู่วงการมวยตั้งแต่อายุ 13 ปี ด้วยความ
หลงใหลในกีฬามวยไทย โดยมี ฌรณคณน้อย ลูกแม่ปืม
เป็นครูมวยคนแรก การฝึกซ้อมในสมัยก่อนจะเป็น
แบบเรียบง่าย คือฝึกตามบ้านด้วยกระสอบทราย
เพียงใบเดียวและฝึกซ้อมตามพื้นดิน

ความทรงจำบนเวที ในฐานะนักมวย ท่านเคยขึ้นชก
ในเวทีมวยกุศลและเวทีมวยตามงานวัด ซึ่งเป็น
ประสบการณ์ที่สร้างความทรงจำที่น่าจดจำ

จากนักมวยสู่ครูมวย

ในปี พ.ศ. 2567 ท่านได้ผันตัวเองมาเป็นครูมวย
โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมกิจกรรมให้เด็กๆ ได้ออก
กำลังกายและห่างไกลยาเสพติด รวมถึงส่งเสริมให้
เด็กมีรายได้เพื่อแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง

การถ่ายทอดสู่คนรุ่นใหม่ ปัจจุบันท่านได้ฝึกสอน
มวยอยู่ที่ค่ายมวยศูนย์กีฬา อบต.ใหม่พัฒนา โดยมี
ลูกศิษย์จำนวน 15 คน วิธีการฝึกสอนของท่านจะ
เน้นการสอนทักษะตามความสามารถและความถนัด
ของเด็กแต่ละคน รวมถึงถ่ายทอดทักษะตามความ
ถนัดของตนเอง คุณสมบัติของครูมวยที่ดีในมุมมอง
ของท่านก็คือต้องมีใจรักในกีฬามวยไทย และ
สามารถถ่ายทอดความเป็นเอกลักษณ์ของมวยไทย

มวยไทยกับสังคมลำปาง ท่านมองว่ามวยไทยมี
บทบาทอย่างมากในชุมชนจังหวัดลำปาง เพราะเป็น
ส่วนหนึ่งในการจัดกิจกรรมและงานสำคัญตาม
ประเพณีของแต่ละหมู่บ้าน

มวยไทย: ทางออกของเยาวชน ท่านเชื่อว่ามวยไทย
สามารถช่วยให้เยาวชนห่างไกลจากปัญหาต่างๆ ไม่
ว่าจะเป็นปัญหายาเสพติด การติดเกม หรือการติด
เพื่อนได้ โดยมองว่ามวยไทยสามารถสร้างอาชีพ
สร้างรายได้ และสร้างสุขภาพที่ดีได้

บทสรุป ท่านมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาของมวยไทย
ในจังหวัดลำปางควรได้รับการพัฒนาไปสู่ระดับโลก
มวยไทยคือศาสตร์และศิลป์ที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์
รักษาไว้ ท่านจึงอยากฝากถึงคนรุ่นใหม่ว่ามวยไทย
สามารถสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และสร้างสุขภาพที่ดี
ได้ และอยากให้ทุกภาคส่วนสนับสนุนกิจกรรม
มวยไทยของจังหวัดลำปาง เพื่อพัฒนาเด็กและ
เยาวชนในจังหวัดให้ก้าวสู่ระดับโลก

**“มวยไทยคือศาสตร์และศิลป์ที่เราต้องอนุรักษ์
รักษาไว้ และผมเชื่อว่าหากทุกภาคส่วนสนับสนุน
เราจะพามวยไทยของลำปางก้าวสู่ระดับโลกได้
แน่นอน” - ชัชญญ ช่างนวด**

ภาพที่ 6 ตัวอย่างเนื้อหาวิบุคประวัติครูมวยลำปาง

ครูมวยแห่งลำปาง : ศักดิ์วิทยา ไบจันทร์ ผู้สืบสานมวยไทยจากรากฐานสู่รุ่นเยาว์

ศักดิ์วิทยา ไบจันทร์ หรือ รุ่งอนันต์ ศิษย์โคตร

ปัจจุบันอายุ 59 ปี อาศัยอยู่ที่ 2 หมู่ 3 ตำบลสันดอนแก้ว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ท่านจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีและสมรสแล้ว มีบุตร 1 คน

จุดเริ่มต้นจากนักมวยสู่การเป็นครูมวย

ท่านเริ่มต้นเกี่ยวข้องกับมวยไทยตั้งแต่อายุ 10 ขวบ ในปี พ.ศ. 2519 ด้วยความจำเป็นจากฐานะครอบครัวที่ยากจน จึงต้องการหารายได้เพื่อการศึกษา ท่านเริ่มฝึกฝนด้วยตัวเองตั้งแต่อายุ 13 ปี โดยใช้พื้นที่ตามธรรมชาติ เช่น ลานทุ่งนาหรือสนามโรงเรียนเป็นที่ฝึกซ้อม

ความทรงจำบนเวที ในฐานะนักมวย ท่านเคยขึ้นชกในเวทีมาตรฐานระดับประเทศหลายแห่ง ทั้งสนามมวยลุมพินี ราชดำเนิน และเวทีมวยช่อง 7 สี ซึ่งถือเป็นประสบการณ์ที่น่าภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง

จากนักมวยสู่ครูมวย

ท่านเริ่มสอนมวยตั้งแต่สมัยเป็นนักศึกษาที่วิทยาลัยพลศึกษา โดยมีแรงบันดาลใจจากการต้องการให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้และปลูกฝังความรักในศิลปะมวยไทย

การถ่ายทอดสู่คนรุ่นใหม่ ปัจจุบันท่านมีลูกศิษย์ประมาณ 30 คน และฝึกสอนอยู่ที่ค่ายมวยศักดิ์วิทยา ลำปาง รวมถึงศูนย์ฝึกกีฬามวยแม่ะสิริราช การฝึกสอนจะเน้นทักษะพื้นฐาน การฝึกกับอุปกรณ์ การฝึกคู่ และการฝึกในสถานการณ์จริง สำหรับท่านคุณสมบัติของครูมวยที่ดีคือการ เสียสละ อดทน อารี มีประสบการณ์และความรู้ ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข และต้องเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับลูกศิษย์

มวยไทยกับสังคมลำปาง ในมุมมองของท่าน สถานการณ์มวยไทยในชุมชนยังคงมีปัญหา เช่น การพนัน ครูมวยที่ขาดความรู้ที่เพียงพอ เด็กไม่ให้ความสนใจ และผู้ปกครองไม่ค่อยสนับสนุน

มวยไทย: ทางออกของเยาวชน ท่านเชื่อมั่นว่ามวยไทยสามารถช่วยให้เยาวชนห่างไกลจากปัญหายาเสพติด การติดเกม และการคบเพื่อนที่ไม่ดีได้ เพราะมวยไทยเป็นกีฬาที่สามารถสร้างต้นทุนในการดำเนินชีวิต ทั้งในด้านอาชีพ เงินทอง และชื่อเสียงได้ง่ายกว่ากีฬาประเภทอื่น

บทสรุป ท่านมองว่าอนาคตของมวยไทยในจังหวัดลำปางเป็นเพียงชั่วคราวหรือจัดตามเทศกาลเท่านั้น เนื่องจากเด็กในปัจจุบันมีความมุ่งมั่นตั้งใจและอดทนน้อย รวมถึงผู้ปกครองไม่ค่อยให้การสนับสนุน ท่านจึงอยากเสนอแนะให้หน่วยงานภาครัฐและชุมชนสร้างโอกาสและเวทีการแสดงผลงานให้เยาวชนที่สนใจมวยไทยให้มากขึ้น

“กีฬามวยไทยหากมีความมุ่งมั่นตั้งใจ ขยัน อดทน หมั่นฝึกฝน สามารถที่จะนำไปเป็นต้นทุนในการดำเนินชีวิต อาชีพ แม้กระทั่ง เงินทอง ชื่อเสียง ได้ง่ายกว่ากีฬาประเภทอื่น” - ศักดิ์วิทยา ไบจันทร์

ภาพที่ 7 ตัวอย่างเนื้อหาอีบุคประวัติครูมวยลำปาง

กิจกรรมที่ 2 สร้างสรรค์ชุดการแสดงอัตลักษณ์มวยไทย โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกระบวนการฝึกอบรมและปฏิบัติ

1. บริบทของพื้นที่และความจำเป็นของกิจกรรม

จังหวัดลำปางเป็นพื้นที่ที่มีมรดกทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย โดยเฉพาะในด้านศิลปะการต่อสู้พื้นถิ่น เช่น มวยไทยพื้นบ้าน ซึ่งถือเป็นองค์ความรู้ที่สืบทอดจากครูมวยรุ่นสู่รุ่นในหลายชุมชนทั้งในเขตเมืองและชนบท โดยเฉพาะในพื้นที่อำเภอห้างฉัตร ซึ่งเป็นที่ตั้งของค่ายมวยคุ้มวงตะวันตก บ้านทุ่งบ่อแป้น ที่มีเครือข่ายของครูมวยและเยาวชนในพื้นที่ รวมถึงกลุ่มชาติพันธุ์กะเหรี่ยงที่ได้รับการศึกษาในพื้นที่ด้วย อย่างไรก็ตาม อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมนี้ยังไม่ถูกแปรรูปเป็น "ชุดการแสดง" ที่สามารถเผยแพร่ในบริบทการท่องเที่ยวหรือกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีระบบ จึงเกิดแนวคิดในการพัฒนา "ชุดการแสดงอัตลักษณ์มวยไทย" ที่ผสานองค์ความรู้ด้านแม่ไม้มวยไทยพื้นถิ่นกับองค์ประกอบของศิลปะการแสดงร่วมสมัย เพื่อสะท้อนอัตลักษณ์ของลำปาง และเพิ่มมูลค่าทางวัฒนธรรมเชิงเศรษฐกิจในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม

กิจกรรมนี้มีเป้าหมายเพื่อสร้าง "ชุดการแสดงอัตลักษณ์มวยไทย" โดยบูรณาการแม่ไม้มวยไทยพื้นถิ่นกับองค์ประกอบทางนาฏศิลป์ เช่น ดนตรีพื้นเมือง ท่ารำ การออกแบบท่าทางการเคลื่อนไหวที่เหมาะสมกับการแสดงบนเวทีหรือกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดลำปาง และเป็น Soft Power ด้านศิลปะวัฒนธรรมที่นำเสนอแก่ผู้เยี่ยมชมเยือนทั้งไทยและต่างประเทศบริบทศิลปะวัฒนธรรมท้องถิ่นลำปาง

2.1 ดนตรีพื้นบ้านลำปาง

จังหวัดลำปางมีมรดกทางดนตรีพื้นบ้านที่มีเสน่ห์เฉพาะตัว โดยเฉพาะ ดนตรีล้านนา ที่ยังคงมีการสืบทอดในงานประเพณี พิธีกรรม และการแสดงต่าง ๆ เครื่องดนตรีพื้นบ้านที่สำคัญ ได้แก่ สะล้อ: เครื่องสายที่มีเสียงนุ่มนวล ใช้บรรเลงคู่กับท่ารำหรือเพลงพื้นบ้าน ซึ่ง: เครื่องสายดีดที่ให้เสียงกังวาน มักใช้ในวงดนตรีพื้นบ้าน ปี่ล้านนา: คล้ายขลุ่ย ใช้เป่าเพื่อส่งอารมณ์ในทำนองเศร้า-สนุก กลองตี่โง เป็นต้น การนำเครื่องดนตรีเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ในการแสดงชุดมวยไทย จะช่วยสร้างบรรยากาศและอารมณ์ให้กับผู้ชม รวมถึงสะท้อนรากเหง้าวัฒนธรรมของลำปางได้อย่างชัดเจน

2.2 แนวดนตรีและเพลงประกอบ

เพลงบรรเลงพื้นบ้านล้านนา เช่น เพลงโหมโรง เพลงขับ หรือเพลงปะทะจังหวะ เสียงปี่และกลองมักใช้ประกอบการแสดงหรือการเปิดงานอย่างสง่างาม การนำดนตรีเหล่านี้มาใช้ร่วมกับการแสดงชุด "แม่ไม้มวยไทย" จะช่วยสื่อสารเรื่องราวของศิลปะการต่อสู้ควบคู่ไปกับความงดงามของวัฒนธรรมล้านนา

2.3 ท่าทางและการแสดง

ท่ารำมีความอ่อนช้อย อิงธรรมชาติ เช่น ท่ารำดอกไม้บาน รำฟ้อนเล็บ หรือฟ้อนเจิง เป็นการแสดงที่มีจังหวะรุนแรงและเน้นพลัง ซึ่งเหมาะกับการปรับใช้ร่วมกับท่าทางการต่อสู้ เช่น ท่าแม่ไม้มวยไทย ซึ่งสามารถ

ประยุกต์ให้เข้ากับ “พิธีไหว้ครูมวยไทย” และ “ท่าทางออกอาวุธมวยต่าง ๆ” จึงสร้างสรรค์แนวทางประยุกต์ในการพัฒนา “ชุดการแสดงอัตลักษณ์มวยไทย” เช่น การชกลีลา-การไหว้ครู ออกแบบเครื่องแต่งกายที่เหมาะสม เช่น กางเกงสะดอ ผ้าคาดเอว เป็นต้น

3. กระบวนการดำเนินกิจกรรม

3.1 การสำรวจและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

ดำเนินการสำรวจท่าทางมวยไทยพื้นถิ่น (แม่ไม้ – ลูกไม้) โดยอิงจากการสาธิตของครูมวยและนักมวยรุ่นเยาว์จากค่ายคุ้มวงตะวัน มีการบันทึกวิดีโอ ท่าทาง คำอธิบายทางวัฒนธรรม และแนวคิดจากผู้รู้ในพื้นที่ ดำเนินการพูดคุยกับครูมวยเพื่อคัดเลือกท่าทางที่สามารถใช้ได้จริงในการแสดง ไม่เน้นความรุนแรงแต่เน้นความงามของลีลา

3.2 การประชุมแลกเปลี่ยนความเห็นและระดมความคิดร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ

จัดประชุมร่วมกับครูผู้ออกแบบท่าทางนาฏศิลป์จากโรงเรียนลำปางกัลยาณี เพื่อวิเคราะห์แนวทางการประยุกต์ลีลาท่ามวยไทยเข้ากับองค์ประกอบทางศิลปะ ใช้กระบวนการ “สาธิต - วิจัย - ปรับแบบ” โดยให้เยาวชนในชุมชนลองฝึกท่าทางตามแนวคิดเบื้องต้น และสาธิตให้ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมให้ข้อเสนอแนะ

3.3 ผลผลิตและผลลัพธ์เบื้องต้น

- ได้ต้นแบบชุดการแสดง 1 ชุด พร้อมบทเพลงประกอบ
 - มีนักเรียนเยาวชนในชุมชนเข้าร่วมฝึกซ้อมเพื่อเป็นผู้แสดงจำนวน 8 คน
 - ได้ชุดข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับลีลาท่าทางจากครูมวย
 - ชุมชนแสดงความภาคภูมิใจ และยินดีให้สนับสนุนกิจกรรมนี้ต่อไปในระดับจังหวัด
- ระยะเวลาดำเนินงาน สิงหาคม 2568 – กันยายน 2568

ภาพที่ 8 อบรมนาฏมวยไทยแก่นักเรียน

ภาพที่ 9 คณะวิทยากรอบรม

ภาพที่ 10 คณะวิทยากรสร้างสรรค์ดนตรี

ภาพที่ 11 คณะวิทยากรสร้างสรรค์ดนตรี

ภาพที่ 12 คณะวิทยากรสร้างสรรค์ท่าทาง

กิจกรรมที่ 3 ประเมินและปรับปรุงพัฒนากิจกรรมตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

3.1 การประเมินคุณภาพการออกแบบชุดการแสดงนาฏมวยไทย

การพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนโดยใช้องค์ความรู้ด้าน “มวยไทย” จำเป็นต้องคำนึงถึงการถ่ายทอดคุณค่าเชิงวัฒนธรรมควบคู่ไปกับการสร้างประสบการณ์ที่มีความหมายแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วม การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง และการสื่อสารอัตลักษณ์ท้องถิ่นอย่างลึกซึ้ง กิจกรรมการแสดงจึงไม่ได้ทำหน้าที่เป็นเพียงการนำเสนอความบันเทิง แต่เป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวัฒนธรรม ศิลปะ และภูมิปัญญาชุมชนสู่ผู้มาเยือน โดยภายใต้โครงการ “การยกระดับศิลปะมวยไทยพื้นถิ่นสู่กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ค่ายมวยคุ้มวงตะวัน ลำปาง” คณะผู้ดำเนินงานได้พัฒนาชุดการแสดง “นาฏมวยไทย” ขึ้นจากฐานองค์ความรู้มวยไทยพื้นถิ่นลำปาง โดยผสมผสานมโนกรรมของค่ายคุ้มวงตะวันเข้ากับลีลานาฏศิลป์ ดนตรีพื้นเมืองประยุกต์ และการออกแบบเครื่องแต่งกายที่สะท้อนอัตลักษณ์ล้านนา ชุดการแสดงดังกล่าวถูกออกแบบให้สามารถแสดงได้ในบริบทการท่องเที่ยวชุมชน และเหมาะสมกับผู้แสดงในหลากหลายช่วงวัย โดยมุ่งหวังให้เป็นกิจกรรมต้นแบบที่สามารถถ่ายทอดมวยไทยในมิติของศิลปะ วัฒนธรรม และวิถีชีวิต มากกว่าการนำเสนอในรูปแบบการแข่งขันหรือการต่อสู้เพียงอย่างเดียว

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การพัฒนากิจกรรมดังกล่าวเป็นไปอย่างมีคุณภาพ และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการทั้งในด้านการยกระดับกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชน และการสร้างนวัตกรรมประเภทกิจกรรมและสื่อสารสนเทศสำหรับการเผยแพร่ คณะผู้ดำเนินงานจึงเห็นความจำเป็นในการดำเนินการประเมินคุณภาพการออกแบบชุดการแสดงนาฏมวยไทยอย่างเป็นระบบ การประเมินในส่วนนี้มุ่งเน้นการพิจารณาความเหมาะสมของแนวคิดการออกแบบ ความสอดคล้องกับอัตลักษณ์มวยไทยพื้นถิ่น ความชัดเจนในการสื่อสารเนื้อหาเชิงวัฒนธรรม ตลอดจนศักยภาพในการนำไปใช้จริงในกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญด้านการแสดงทั้งหมด 3 ท่าน ผลการประเมินมีดังนี้

ตารางที่ 3.1 ผลการประเมินด้านการออกแบบการแสดงดนตรี

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ (%)	ระดับ คุณภาพ
1. การผสมผสานดนตรีพื้นเมืองลำปางกับดนตรีสำหรับการแสดงมวยทำได้อย่างกลมกลืน	4.60	92.00	มากที่สุด
2. จังหวะ/โทนเสียงสอดคล้องกับอารมณ์และลีลามวยไทย	4.55	91.00	มากที่สุด
3. สามารถสื่ออัตลักษณ์ล้านนาและความเป็นท้องถิ่นได้ชัดเจน	4.50	90.00	มากที่สุด
4. สนับสนุนความน่าสนใจของการแสดงเชิงสร้างสรรค์ของค่ายมวย	4.58	91.60	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.56	91.15	มากที่สุด

ผลการประเมินด้านการออกแบบการแสดงดนตรี พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม = 4.56 คิดเป็นร้อยละ 91.15) แสดงให้เห็นว่าการออกแบบดนตรีประกอบการแสดงมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับแนวคิดการยกระดับศิลปะมวยไทยพื้นถิ่นสู่กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

รายการที่ได้รับคะแนนสูงสุด คือ การผสมผสานดนตรีพื้นเมืองลำปางกับดนตรีสำหรับการแสดงมวย ทำได้อย่างกลมกลืน (ค่าเฉลี่ย 4.60) สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จในการนำอัตลักษณ์ดนตรีท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้กับการแสดงมวยไทยได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกัน จังหวะและโทนเสียงของดนตรีสามารถสนับสนุนอารมณ์และลีลามวยไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การแสดงมีความต่อเนื่องและน่าสนใจ

ผู้ประเมินให้ข้อคิดเห็นในทิศทางเดียวกันว่า ดนตรีประกอบการแสดงช่วยเสริมพลังของท่าทางมวยไทยและลีลาการเคลื่อนไหว ทำให้การแสดงมีความเข้มข้นและมีอารมณ์ร่วม การใช้ดนตรีพื้นเมืองลำปางช่วยสร้างบรรยากาศความเป็นล้านนาและทำให้การแสดงมีเอกลักษณ์แตกต่างจากการแสดงมวยไทยทั่วไป และควรพัฒนาการเปลี่ยนจังหวะดนตรีในช่วงของการแสดงให้ชัดเจนขึ้น เพื่อเน้นช่วงสำคัญของท่าทางและการเล่าเรื่องผ่านการแสดง

ตารางที่ 3.2 ผลการประเมินด้านการออกแบบท่าทาง-ลีลา

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ (%)	ระดับ คุณภาพ
1. การประดิษฐ์ลีลาที่ผสมผสานแม่ไม้มวยไทยกับท่าทางพื้นเมืองทำได้อย่างลงตัว	4.62	92.40	มากที่สุด
2. ท่าทางเหมาะสมกับทุกช่วงอายุ ทั้งเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ	4.48	89.60	มาก
3. ลีลาแสดงถึงความงดงามของศิลปะมวยไทย และสื่อความหมายได้ชัดเจน	4.58	91.60	มากที่สุด
4. ความปลอดภัยของผู้แสดงได้รับการออกแบบอย่างเหมาะสม	4.65	93.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.58	91.65	มากที่สุด

ผลการประเมินด้านท่าทาง-ลีลา พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม = 4.58 คิดเป็นร้อยละ 91.65) แสดงให้เห็นว่าการออกแบบท่าทางการแสดงมีความเหมาะสมทั้งในเชิงศิลปะ ความปลอดภัย และการนำไปใช้จริงในกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

รายการที่ได้รับคะแนนสูงสุด คือ ความปลอดภัยของผู้แสดงได้รับการออกแบบอย่างเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.65) สะท้อนให้เห็นถึงการคำนึงถึงบริบทของการแสดงที่มีผู้แสดงหลากหลายช่วงวัย ขณะเดียวกัน การประดิษฐ์ลีลาที่ผสมผสานแม่ไม้มวยไทยกับท่าทางพื้นเมืองได้รับการประเมินในระดับสูง แสดงถึงความสำเร็จในการถ่ายทอดอัตลักษณ์มวยไทยพื้นถิ่นผ่านรูปแบบการแสดงเชิงสร้างสรรค์

ผู้ประเมินให้ความเห็นว่า ท่าทางการแสดงสามารถสะท้อนความงดงามของแม่ไม้มวยไทยได้อย่างชัดเจน โดยไม่เน้นความรุนแรง แต่คงไว้ซึ่งจิตวิญญาณของศิลปะการต่อสู้ การออกแบบลีลาที่ปรับจังหวะและระดับความยากง่าย ทำให้ผู้แสดงในทุกช่วงวัยสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างปลอดภัย ควรเพิ่มการอธิบายความหมายของท่าทางบางช่วงผ่านคำบรรยายหรือสื่อประกอบ เพื่อช่วยให้นักท่องเที่ยวเข้าใจสารทางวัฒนธรรมได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ตารางที่ 3.3 ด้านการออกแบบเครื่องแต่งกาย

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ (%)	ระดับ คุณภาพ
1. การออกแบบเสื้อผ้าสื่ออัตลักษณ์พื้นเมืองลำปางได้อย่างเหมาะสม	4.60	92.00	มากที่สุด
2. เครื่องแต่งกายสวยงามและเหมาะสมกับการเคลื่อนไหว (หมดตะแมง)	4.72	94.40	มากที่สุด
3. ใช้วัสดุ/สี/ลวดลายที่สะท้อนวิถีท้องถิ่นได้เด่นชัด	4.55	91.00	มากที่สุด
4. ความสอดคล้องกับภาพรวมกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	4.65	93.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.63	92.60	มากที่สุด

ผลการประเมินด้านการออกแบบเครื่องแต่งกาย พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.63 คิดเป็นร้อยละ 92.60) สะท้อนให้เห็นว่าเครื่องแต่งกายที่ออกแบบขึ้นสามารถตอบโจทย์ทั้งด้านอัตลักษณ์วัฒนธรรม และการใช้งานจริงในกิจกรรมการแสดงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม

รายการที่ได้รับคะแนนสูงสุด คือ ความสวยงามและความเหมาะสมต่อการเคลื่อนไหว (หมดตะแมง) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเครื่องแต่งกายสามารถรองรับท่าทางการแสดงมวยไทยและลีลานาฏมวยได้อย่างคล่องตัว ไม่เป็นอุปสรรคต่อผู้แสดงในทุกช่วงวัย

ผู้ประเมินให้ข้อคิดเห็นว่าการออกแบบเครื่องแต่งกายสามารถสื่ออัตลักษณ์พื้นเมืองลำปางได้ชัดเจนผ่านการเลือกใช้สี วัสดุ และลวดลายที่อ้างอิงจากวัฒนธรรมท้องถิ่น รูปแบบการแต่งกายมีความร่วมสมัย แต่ไม่ละทิ้งรากเหง้าทางวัฒนธรรม ทำให้เหมาะสมกับการนำเสนอในบริบทการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เครื่องแต่งกายช่วยเสริมภาพลักษณ์ของการแสดงนาฏมวยไทยให้มีความโดดเด่น เป็นเอกภาพ และจดจำได้ง่ายสำหรับนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 3.4 ผลการประเมินด้านความเหมาะสมทางวัฒนธรรม

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ (%)	ระดับคุณภาพ
1. เคารพบริบททางวัฒนธรรมล้านนาและชุมชนทุ่งบ่อแป้น	4.70	94.00	มากที่สุด

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (x̄)	ร้อยละ (%)	ระดับคุณภาพ
2. นำเสนอศิลปะมวยไทยอย่างถูกต้อง	4.65	93.00	มากที่สุด
3. สร้างความภาคภูมิใจให้คนในชุมชน	4.78	95.60	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.71	94.20	มากที่สุด

ผลการประเมินด้านความเหมาะสมทางวัฒนธรรม พบว่า มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.71 คิดเป็นร้อยละ 94.20) แสดงให้เห็นว่าการออกแบบชุดการแสดงนาฏมวยไทยของค่ายมวยคุ้มวงตะวันมีความสอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมล้านนา และเคารพอัตลักษณ์ของชุมชนทุ่งบ่อเป็นอย่างดีเหมาะสม

รายการที่ได้รับคะแนนสูงสุด คือ การสร้างความภาคภูมิใจให้คนในชุมชน สะท้อนให้เห็นว่าการแสดงไม่เพียงเป็นกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยวเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือในการฟื้นฟูคุณค่าและความเชื่อมั่นในทุนทางวัฒนธรรมของคนในพื้นที่

ตารางที่ 3.5 ผลการประเมินด้านศักยภาพสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย (x̄)	ร้อยละ (%)	ระดับคุณภาพ
1. การแสดงสามารถใช้ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้	4.62	92.40	มากที่สุด
2. เชื่อมโยงเข้ากับค่ายมวยคุ้มวงตะวันได้อย่างมีเอกภาพ	4.75	95.00	มากที่สุด
3. สร้างคุณค่าใหม่ให้กับกิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชน	4.68	93.60	มากที่สุด
4. ส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์และบทบาทของชุมชน	4.70	94.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.69	93.75	มากที่สุด

ผลการประเมินด้านศักยภาพสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.69 คิดเป็นร้อยละ 93.75) แสดงให้เห็นว่าชุดการแสดงนาฏมวยไทยที่พัฒนาขึ้นมีศักยภาพสูงในการต่อยอดเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนทุ่งบ่อเป็น

รายการที่ได้คะแนนสูงสุด คือ การเชื่อมโยงเข้ากับค่ายมวยคุ้มวงตะวันได้อย่างมีเอกภาพ สะท้อนว่าการออกแบบการแสดงสามารถถ่ายทอดอัตลักษณ์ของค่ายมวยได้อย่างชัดเจน ทั้งในมิติของเนื้อหา รูปแบบ และบทบาทของชุมชน ทำให้กิจกรรมมีความเป็นเอกภาพและแตกต่างจากการแสดงมวยไทยทั่วไป

จากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการ สามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ การแสดงมีรูปแบบร่วมสมัย ทำให้น่าสนใจสำหรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ การมีส่วนร่วมของเยาวชน ครูมวย และชุมชน ทำให้การแสดงไม่เพียงเป็นกิจกรรมโชว์ แต่เป็นกลไกในการสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับท้องถิ่น

สรุปผลการประเมินการแสดงนาฏมวยไทยพื้นถิ่นค่ายมวยคุ้มวงตะวันตก จังหวัดลำปาง โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิชาการ ได้แก่ ด้านการออกแบบดนตรี ด้านท่าทาง-ลีลา ด้านการออกแบบเครื่องแต่งกาย ด้านความเหมาะสมทางวัฒนธรรม และด้านศักยภาพสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ผลการประเมินโดยภาพรวมพบว่าการแสดงอยู่ในระดับ ดีมากถึงดีมากที่สุด แสดงให้เห็นถึงความพร้อมในการพัฒนาเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม

ในด้านการออกแบบดนตรีและเสียงประกอบการแสดง ผลการประเมินสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการผสมผสานดนตรีพื้นเมืองลำปางเข้ากับดนตรีสำหรับการแสดงมวยไทยได้อย่างกลมกลืน จังหวะและโทนเสียงสอดคล้องกับลีลามวยไทยและอารมณ์ของการแสดง ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศและอัตลักษณ์ล้านนาได้อย่างชัดเจน ด้านท่าทางและลีลาการแสดง พบว่า การประดิษฐ์ท่าทางที่ผสมผสานแม่ไม้มวยไทยเข้ากับท่าทางพื้นเมืองสามารถถ่ายทอดความงดงามของศิลปะการต่อสู้ได้อย่างมีความหมาย ลีลาการเคลื่อนไหวมีความเหมาะสมกับผู้แสดงทุกช่วงวัย และได้รับการออกแบบโดยคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสำคัญ ส่งผลให้การแสดงสามารถนำไปใช้ในบริบทการท่องเที่ยวได้จริง สำหรับ การออกแบบเครื่องแต่งกาย ผลการประเมินชี้ให้เห็นว่าเครื่องแต่งกายสามารถสื่ออัตลักษณ์พื้นเมืองลำปางได้อย่างเหมาะสม มีความสวยงาม สอดคล้องกับการเคลื่อนไหวแบบมวยไทย (หมัดทะแมง) และเชื่อมโยงกับภาพรวมของกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีเอกภาพ ขณะที่ด้าน ศักยภาพสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ได้รับการประเมินในระดับสูงมาก แสดงให้เห็นว่าการแสดงนาฏมวยไทยพื้นถิ่นชุดนี้สามารถใช้เป็นกิจกรรมหลักในการดึงดูดนักท่องเที่ยว เชื่อมโยงเข้ากับค่ายมวยคุ้มวงตะวันตกได้อย่างเป็นเอกภาพ และสร้างคุณค่าใหม่ให้กับกิจกรรมท่องเที่ยวของชุมชน ทั้งในมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

โดยสรุป การแสดงนาฏมวยไทยพื้นถิ่นของค่ายมวยคุ้มวงตะวันตกเป็น นวัตกรรมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ที่มีความครบถ้วนทั้งด้านศิลปะ วัฒนธรรม และการจัดการ สามารถนำไปใช้จริงในบริบทการท่องเที่ยวชุมชน และมีศักยภาพในการต่อยอดสู่การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การจัดกิจกรรมเชิงประสบการณ์ และการสร้าง Soft Power ด้านมวยไทยพื้นถิ่นลำปางได้อย่างยั่งยืนในระยะยาว

3.2 การประเมินกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้น

การพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนตามแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จำเป็นต้องอาศัยเนื้อหาที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ตลอดจนสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ วัฒนธรรม และอัตลักษณ์ของชุมชนไปสู่นักท่องเที่ยวได้อย่างชัดเจนและมีความหมาย ดังนั้น การประเมินกิจกรรมจึงเป็นขั้นตอนสำคัญในการตรวจสอบคุณภาพของกิจกรรมที่ได้รับการออกแบบขึ้น การประเมินในส่วนนี้มุ่งเน้นการพิจารณาเนื้อหาของกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้นในภาพรวม ทั้งในด้านความถูกต้อง ความชัดเจนของโครงสร้างกิจกรรม ความเหมาะสมต่อการนำไปใช้เป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ตลอดจนความสอดคล้องของแต่ละฐานกิจกรรมกับบริบททางสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชนทุ่งบ่อแป้น โดยให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงองค์ความรู้ “มวยไทยพื้นถิ่น” เข้ากับแหล่งเรียนรู้และกิจกรรมในชุมชนอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ การประเมินยังคำนึงถึงรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาให้มีความกระชับ ชัดเจน และเข้าใจง่าย เพื่อให้สามารถถ่ายทอดสาระสำคัญไปสู่นักท่องเที่ยว กลุ่มเป้าหมาย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ ทั้งในรูปแบบกิจกรรมภาคสนาม สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อสารสนเทศที่ใช้ประกอบการท่องเที่ยว ผลการประเมินมีดังนี้

ตารางที่ 3.6 ผลการประเมินด้านความครบถ้วนและความเหมาะสมของเนื้อหา

ประเด็นการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ	ระดับผลการประเมิน
1. เนื้อหากิจกรรมมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ	4.60	92.00	มากที่สุด
2. โครงสร้างกิจกรรมชัดเจน ครบองค์ประกอบ	4.55	91.00	มากที่สุด
3. เนื้อหาเหมาะสมกับการเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	4.70	94.00	มากที่สุด
4. ความสอดคล้องของกิจกรรมแต่ละฐานกับบริบทชุมชน	4.75	95.00	มากที่สุด
5. เนื้อหากระชับ ชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย	4.50	90.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.62	92.40	มากที่สุด

ผลการประเมินด้านความครบถ้วนและความเหมาะสมของเนื้อหา พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.62 คิดเป็นร้อยละ 92.40) แสดงให้เห็นว่าเนื้อหา กิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนทุบ่อแป้นที่พัฒนาขึ้นมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ มีโครงสร้างที่ชัดเจน และเหมาะสมกับการนำไปใช้เป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างเป็นรูปธรรม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการที่ได้รับคะแนนสูงสุด คือ ความสอดคล้องของกิจกรรมแต่ละฐานกับบริบทชุมชน สะท้อนให้เห็นว่าการออกแบบเนื้อหาในแต่ละฐานกิจกรรมสามารถเชื่อมโยงกับวิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น และอัตลักษณ์ของชุมชนทุบ่อแป้นได้อย่างชัดเจน ทำให้กิจกรรมมีความสมจริง ไม่แยกขาดจากบริบทพื้นที่ และเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยว ในด้าน ความเหมาะสมของเนื้อหากับการเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ได้รับคะแนนอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าเนื้อหามุ่งเน้นการมีส่วนร่วม การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างชุมชนกับผู้มาเยือน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างชัดเจน

ตารางที่ 3.7 ผลการประเมินด้านความครบถ้วนและความเหมาะสมของเนื้อหา

ประเด็นการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ	ระดับผลการประเมิน
6. กิจกรรมสะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชนทุบ่อแป้น	4.70	94.00	มากที่สุด
7. กิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน	4.55	91.00	มากที่สุด
8. กิจกรรมสอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	4.75	95.00	มากที่สุด
9. กิจกรรมสอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	4.65	93.00	มากที่สุด
10. กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยวอย่างแท้จริง	4.50	90.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.63	92.60	มากที่สุด

ผลการประเมินความสอดคล้องของกิจกรรมกับวัตถุประสงค์ของโครงการ พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.63 คิดเป็นร้อยละ 92.60) สะท้อนให้เห็นว่ากิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้นที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองต่อเป้าหมายของโครงการได้อย่างเหมาะสม ทั้งในด้านการสะท้อนอัตลักษณ์ชุมชน การมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ และการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมได้รับการออกแบบให้ผู้เข้าร่วมมีบทบาทในการลงมือปฏิบัติจริง เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง และเกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างเจ้าบ้านกับนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ รองลงมา คือ การสะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชนทุ่งบ่อแป้น และ ความสอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สะท้อนว่ากิจกรรมสามารถนำทุนทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้เป็นแกนหลักในการออกแบบกิจกรรมได้อย่างชัดเจน ทำให้การท่องเที่ยวไม่เพียงเป็นการเยี่ยมชม แต่เป็นการเรียนรู้คุณค่าทางวัฒนธรรมของพื้นที่ ในด้าน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และ การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยวอย่างแท้จริง ได้รับการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมเปิดโอกาสให้ครูมวย เยาวชน และเครือข่ายชุมชนมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ อย่างไรก็ตาม ยังสามารถพัฒนาเพิ่มเติมในด้านการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้มีความหลากหลาย เพื่อเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ตารางที่ 3.8 ผลการประเมินคุณภาพของการออกแบบกิจกรรม

ประเด็นการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ	ระดับผลการประเมิน
11. ลำดับขั้นตอนกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.65	93.00	มากที่สุด
12. ระยะเวลาทำกิจกรรมเหมาะสม	4.50	90.00	มากที่สุด
13. วิธีการนำเสนอ/สาธิตชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.60	92.00	มากที่สุด
14. การมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมกิจกรรม	4.55	91.00	มากที่สุด
15. การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเหมาะสม	4.75	95.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.61	92.20	มากที่สุด

ผลการประเมินด้านคุณภาพของการออกแบบกิจกรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.61 คิดเป็นร้อยละ 92.20) สะท้อนให้เห็นว่ากิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้นได้รับการออกแบบกระบวนการอย่างเป็นระบบ มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน และสามารถดำเนินกิจกรรมได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างเหมาะสม แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมสามารถนำองค์ความรู้ วิถีปฏิบัติ และประสบการณ์ของคนในชุมชนมาใช้เป็นแกนหลักในการออกแบบกิจกรรมได้อย่างแท้จริง ไม่ว่าจะเป็นบทบาทของครูมวย ปราชญ์ชุมชน หรือเครือข่ายท้องถิ่น ทำให้กิจกรรมมีความสมจริงและมีคุณค่าเชิงวัฒนธรรม รองลงมา คือ ลำดับขั้นตอนของกิจกรรม และ วิธีการนำเสนอหรือการสาธิต ซึ่งได้รับการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนว่ากิจกรรมมีการจัดลำดับตั้งแต่การแนะนำ การลงมือปฏิบัติ ไปจนถึงการสรุปประสบการณ์อย่าง

เหมาะสม ช่วยให้ผู้เข้าร่วมเข้าใจเนื้อหาและสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างต่อเนื่อง ในด้าน ระยะเวลาการทํากิจกรรม และ การมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วม ได้รับการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่า ระยะเวลาที่กำหนดมีความเหมาะสม ไม่ยาวหรือสั้นจนเกินไป และกิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้ลงมือปฏิบัติจริง อย่างไรก็ตาม ยังสามารถพัฒนาเพิ่มเติมในด้านการออกแบบกิจกรรมย่อยหรือทางเลือก เพื่อรองรับความหลากหลายของผู้เข้าร่วมในอนาคต

ตารางที่ 3.9 ผลการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อผู้เข้าร่วม

ประเด็นการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ	ระดับผลการประเมิน
16. ผู้เข้าร่วมได้รับความรู้ใหม่เกี่ยวกับชุมชน	4.70	94.00	มากที่สุด
17. ผู้เข้าร่วมได้พัฒนาทักษะผ่านการลงมือทำ (Hands-on Learning)	4.65	93.00	มากที่สุด
18. ผู้เข้าร่วมเกิดความประทับใจต่อวิถีชุมชน	4.75	95.00	มากที่สุด
19. กิจกรรมสร้างประสบการณ์เชิงวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง	4.70	94.00	มากที่สุด
20. กิจกรรมสร้างคุณค่าทางใจ เช่น ความสงบ ความสุข ความผูกพัน	4.80	96.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.72	94.40	มากที่สุด

ผลการประเมินด้านผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับ **มากที่สุด** (ค่าเฉลี่ย 4.72 คิดเป็นร้อยละ 94.40) แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้นสามารถสร้างผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้และประสบการณ์ให้แก่ผู้เข้าร่วมได้อย่างมีคุณภาพและมีความหมาย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รายการที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างคุณค่าทางใจ เช่น ความสงบ ความสุข และความผูกพัน สะท้อนให้เห็นว่ากิจกรรมมิได้มุ่งเน้นเพียงการให้ความรู้หรือทักษะเท่านั้น หากยังสามารถสร้างประสบการณ์ทางอารมณ์และความรู้สึกเชิงบวกให้แก่ผู้เข้าร่วม ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ความประทับใจต่อวิถีชุมชน และ การสร้างประสบการณ์เชิงวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง แสดงให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมสามารถเข้าถึงวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และคุณค่าทางวัฒนธรรมของชุมชนทุ่งบ่อแป้นได้อย่างใกล้ชิด ผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงประสบการณ์และการมีส่วนร่วมกับคนในพื้นที่อย่างแท้จริง

ในด้าน การได้รับความรู้ใหม่เกี่ยวกับชุมชน และ การพัฒนาทักษะผ่านการลงมือทำ ได้รับการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน สะท้อนว่ากิจกรรมสามารถออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ (Hands-on Learning) และช่วยให้ผู้เข้าร่วมเกิดความเข้าใจในบริบทชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม

ตารางที่ 3.10 ผลการประเมินมิติความยั่งยืน

ประเด็นการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ	ระดับผลการประเมิน
21. กิจกรรมช่วยสร้างรายได้และเสริมเศรษฐกิจชุมชน	4.55	91.00	มากที่สุด

ประเด็นการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ	ระดับผลการ ประเมิน
22. กิจกรรมส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญาแก่คนรุ่นใหม่	4.70	94.00	มากที่สุด
23. กิจกรรมใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างเหมาะสม ไม่ทำลาย สิ่งแวดล้อม	4.65	93.00	มากที่สุด
24. กิจกรรมมีศักยภาพต่อยอดในอนาคต	4.75	95.00	มากที่สุด
25. กิจกรรมช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้ชุมชน	4.80	96.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.69	93.80	มากที่สุด

ผลการประเมินมิติตามความยั่งยืนของกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้น พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.69 คิดเป็นร้อยละ 93.80) สะท้อนให้เห็นว่ากิจกรรมที่พัฒนาขึ้นมีศักยภาพในการสร้างความยั่งยืนทั้งในมิติทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ารายการที่ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ การช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้ชุมชน แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมสามารถนำเสนออัตลักษณ์ วิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนทุ่งบ่อแป้นในเชิงบวก สร้างการรับรู้และความเชื่อมั่นต่อชุมชนในฐานะแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ รองลงมา คือ ศักยภาพในการต่อยอดกิจกรรมในอนาคต และ การถ่ายทอดภูมิปัญญาแก่คนรุ่นใหม่ สะท้อนว่ากิจกรรมไม่ได้มุ่งเน้นผลลัพธ์ระยะสั้น หากแต่เปิดโอกาสให้เกิดการสืบทอดองค์ความรู้ เช่น มวยไทยพื้นถิ่น สมุนไพร การแสดง และภูมิปัญญาชุมชน ไปสู่เยาวชนและคนรุ่นใหม่ ซึ่งเป็นฐานสำคัญของความยั่งยืนในระยะยาว ในด้าน การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างเหมาะสม และ การสร้างรายได้เสริมให้ชุมชน ได้รับการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่อย่างคุ้มค่า ไม่สร้างผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจชุมชนในรูปแบบของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้อย่างเหมาะสม

3.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้น N=55

ตารางที่ 3.11 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้น

รายการ	รายละเอียด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	21	38.18
	หญิง	32	58.18
	ไม่ระบุ	2	3.64
อายุ	ต่ำกว่า 18 ปี	6	10.91
	18-25 ปี	14	25.45
	26-40 ปี	20	36.36

รายการ	รายละเอียด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	41-59 ปี	11	20.00
	60 ปีขึ้นไป	4	7.27
จังหวัดที่อาศัย	ลำปางและจังหวัดใกล้เคียง	39	70.91
	จังหวัดอื่น ๆ	16	29.09
ประสบการณ์ท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้น	เคย	21	38.18
	ไม่เคย	34	61.82
รวมทั้งสิ้น		55	100.00

จากตารางที่ 3.9 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมินกิจกรรมท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้น จำนวนทั้งสิ้น 55 คน พบว่า ผู้ประเมินส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 58.18 รองลงมาเป็นเพศชาย ร้อยละ 38.18 และไม่ระบุเพศ ร้อยละ 3.64 ในด้านอายุ พบว่ากลุ่มผู้ประเมินส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 26-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.36 รองลงมาคือช่วงอายุ 18-25 ปี ร้อยละ 25.45 และช่วงอายุ 41-59 ปี ร้อยละ 20.00 ตามลำดับ สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มผู้เข้าร่วมประเมินส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงานและวัยหนุ่มสาว ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ตารางที่ 3.12 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อฐานกิจกรรมค่ายมวยคุ้มวงตะวันตก: มวยไทยคลายเส้น-นวด-นาฏมวยไทย(n = 55)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
1. ความสนุกสนานและความน่าสนใจของกิจกรรมมวยไทย	4.62	92.40	มากที่สุด
2. ความเข้าใจง่ายของการอธิบาย/สาธิตจากครูมวย	4.71	94.20	มากที่สุด
3. ความปลอดภัยในการร่วมกิจกรรม	4.76	95.20	มากที่สุด
4. ความสวยงามของท่ารำไหว้ครูและนาฏมวยไทย	4.69	93.80	มากที่สุด
5. ความเหมาะสมของกิจกรรมด้านสุขภาพ (คลายเส้น/อบสมุนไพร)	4.58	91.60	มากที่สุด
6. ความประทับใจโดยรวมต่อกิจกรรมค่ายมวย	4.73	94.60	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.68	93.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 3.10 พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อฐานกิจกรรมค่ายมวยคุ้มวงตะวันตกอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.68 คิดเป็นร้อยละ 93.60 สะท้อนให้เห็นว่ากิจกรรม “มวยไทยคลายเส้น-นวด-นาฏมวยไทย” สามารถสร้างประสบการณ์การเรียนรู้และการมีส่วนร่วมที่มีคุณภาพแก่ผู้เข้าร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า รายการที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ความ

ปลอดภัยในการร่วมกิจกรรม ($\bar{x} = 4.76$) แสดงให้เห็นว่าการออกแบบกิจกรรมคำนึงถึงความเหมาะสมกับผู้เข้าร่วมทุกช่วงวัย และมีการดูแลอย่างใกล้ชิดโดยครูมวยและทีมงาน รองลงมาคือ ความประทับใจโดยรวมต่อกิจกรรมค่ายมวย ($\bar{x} = 4.73$) และ ความเข้าใจง่ายของการอธิบายและการสาธิตจากครูมวย ($\bar{x} = 4.71$) ซึ่งสะท้อนถึงบทบาทสำคัญของครูมวยในการถ่ายทอดองค์ความรู้มวยไทยพื้นถิ่นอย่างเป็นมิตรและเข้าถึงง่าย

นอกจากนี้ ความสวยงามของท่ารำไหว้ครูและนาฏมวยไทยรวมถึงกิจกรรมด้านสุขภาพ เช่น การคลายเส้นและการใช้สมุนไพรพื้นบ้าน ยังได้รับการประเมินในระดับสูง แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมสามารถผสมผสาน ศิลปะมวยไทย สุขภาวะ และอัตลักษณ์ท้องถิ่น เข้าด้วยกันได้อย่างกลมกลืน และมีศักยภาพในการเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างคุณค่าทั้งทางกาย ใจ และวัฒนธรรม

ตารางที่ 3.13 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อฐานกิจกรรมวัดทุ่งบ่อแป้นสามัคคี: สมุนไพร-พื้นฟูสุขภาพ-สติภาวนา (n = 55)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
1. ความสงบของบรรยากาศวัดและพื้นที่กิจกรรม	4.80	96.00	มากที่สุด
2. ความชัดเจนในการสอน/แนะนำของผู้ดูแลกิจกรรม	4.65	93.00	มากที่สุด
3. ประโยชน์ของกิจกรรม (อบสมุนไพร แช่เท้า ฟีกสติ)	4.73	94.60	มากที่สุด
4. ความประทับใจต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการดูแลสุขภาพ	4.71	94.20	มากที่สุด
5. บทบาทของวัดในการเป็นศูนย์กลางสุขภาวะของชุมชน	4.76	95.20	มากที่สุด
6. ความประทับใจโดยรวมต่อกิจกรรมฐานวัด	4.74	94.80	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.73	94.63	มากที่สุด

จากตารางที่ X พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อฐานกิจกรรมวัดทุ่งบ่อแป้นสามัคคีอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.73 คิดเป็นร้อยละ 94.63 สะท้อนให้เห็นว่ากิจกรรมด้านสมุนไพรพื้นฟูสุขภาพ และการฝึกสติภาวนา สามารถตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นประสบการณ์เชิงลึก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ความสงบของบรรยากาศวัดและพื้นที่กิจกรรม ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.80$) แสดงให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมของวัดเอื้อต่อการพักผ่อน การฟื้นฟูจิตใจ และการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์อย่างแท้จริง รองลงมาคือ บทบาทของวัดในการเป็นศูนย์กลางสุขภาวะของชุมชน ($\bar{x} = 4.76$) ซึ่งสะท้อนบทบาทของวัดทุ่งบ่อแป้นสามัคคีในฐานะพื้นที่หลอมรวมศาสนา ภูมิปัญญา และการดูแลสุขภาพของคนในชุมชน

นอกจากนี้ กิจกรรมอบสมุนไพร แช่เท้า และฝึกสติ ได้รับการประเมินว่ามีประโยชน์และสร้างความประทับใจในระดับสูง แสดงให้เห็นว่าการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้กับกิจกรรมท่องเที่ยว สามารถสร้างคุณค่าทั้งด้านสุขภาวะ กาย-ใจ และการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ทำให้ฐานกิจกรรมวัดทุ่งบ่อแป้นสามัคคีเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเสริมความสมบูรณ์ของเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้นได้อย่างมีนัยสำคัญ

ตารางที่ 3.14 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อฐานกิจกรรมโรงเพาะเห็ดลุงสัมพันธ์: ทำก้อนเห็ด-เรียนรู้เกษตรชุมชน (n = 55)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
1. ความเข้าใจง่ายของการสาธิตทำก้อนเห็ด	4.67	93.40	มากที่สุด
2. ความสนุกของการได้ลงมือทำจริง	4.75	95.00	มากที่สุด
3. ความสะอาดและความปลอดภัยของพื้นที่	4.62	92.40	มากที่สุด
4. ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับสมุนไพรและการเกษตร	4.69	93.80	มากที่สุด
5. ความเป็นกันเองของผู้สอนและเจ้าของแหล่งเรียนรู้	4.82	96.40	มากที่สุด
6. ความประทับใจโดยรวมต่อกิจกรรมเพาะเห็ด	4.74	94.80	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.72	94.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 3.12 พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อฐานกิจกรรมโรงเพาะเห็ดลุงสัมพันธ์อยู่ในระดับ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.72 คิดเป็นร้อยละ 94.47 แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมเวิร์กช็อปทำก้อนเห็ดและการเรียนรู้เกษตรชุมชนสามารถสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีคุณค่าและน่าสนใจให้แก่ผู้เข้าร่วมได้เป็นอย่างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความเป็นกันเองของผู้สอนและเจ้าของแหล่งเรียนรู้ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}$ = 4.82) สะท้อนถึงบทบาทของปราชญ์ชุมชนในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้วยความจริงใจและเป็นมิตร ซึ่งช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลายและเอื้อต่อการมีส่วนร่วม รองลงมาคือความสนุกของการได้ลงมือทำจริง ($\bar{x}$ = 4.75) แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมในลักษณะ Hands-on Learning ช่วยเพิ่มความน่าสนใจและความจดจำให้กับนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมยังประเมินว่าได้รับความรู้ด้านการเกษตรและสมุนไพรในระดับสูง และเห็นว่าพื้นที่กิจกรรมมีความสะอาดและปลอดภัยเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยภาพรวมฐานกิจกรรมโรงเพาะเห็ดลุงสัมพันธ์ถือเป็นตัวอย่างที่ชัดเจนของการนำวิถีเกษตรพื้นบ้านมาบูรณาการกับการท่องเที่ยวชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยเสริมความหลากหลายของกิจกรรม และสนับสนุนแนวคิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างยั่งยืนของชุมชนทุ่งบ่อแป้น

ตารางที่ 3.15 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อภาพรวมของเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้น (n = 55)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
1. ความหลากหลายของกิจกรรมทั้ง 3 ฐาน	4.71	94.20	มากที่สุด
2. การจัดการเส้นทางท่องเที่ยวเป็นระบบ	4.60	92.00	มากที่สุด
3. ความเป็นมิตรของคนในชุมชน	4.85	97.00	มากที่สุด
4. ความคุ้มค่าเมื่อเทียบกับเวลา/ประสบการณ์ที่ได้รับ	4.68	93.60	มากที่สุด
5. ความเหมาะสมของกิจกรรมสำหรับทุกช่วงวัย	4.64	92.80	มากที่สุด
6. การสะท้อนอัตลักษณ์ทุ่งบ่อแป้นผ่านกิจกรรมทั้งสาม	4.73	94.60	มากที่สุด

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ	ระดับความพึงพอใจ
7. ความประทับใจโดยรวมต่อการท่องเที่ยวชุมชนครั้งนี้	4.80	96.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.72	94.60	มากที่สุด

จากผลการประเมินความพึงพอใจต่อภาพรวมของเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้น พบว่า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.72 คิดเป็นร้อยละ 94.60 สะท้อนให้เห็นว่าเส้นทางท่องเที่ยวที่ออกแบบขึ้นสามารถตอบสนองความคาดหวังของผู้เข้าร่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านเนื้อหากิจกรรม การจัดการ และประสบการณ์ที่ได้รับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความเป็นมิตรของคนในชุมชน ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.85$) แสดงให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของชุมชนทุ่งบ่อแป้นในการต้อนรับและสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นกันเอง ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการท่องเที่ยวโดยชุมชน รองลงมาคือ ความประทับใจโดยรวมต่อการท่องเที่ยวชุมชนครั้งนี้ ($\bar{x} = 4.80$) สะท้อนว่าการรวมกิจกรรมทั้งสามฐานสามารถสร้างประสบการณ์ที่มีความหมายและน่าจดจำแก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวยังเห็นว่ากิจกรรมทั้งสามฐานมีความหลากหลาย เหมาะสมกับผู้เข้าร่วมทุกช่วงวัย และสามารถสะท้อนอัตลักษณ์ของชุมชนทุ่งบ่อแป้นได้อย่างชัดเจน โดยภาพรวม เส้นทางท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้นจึงมีศักยภาพสูงในการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ และสามารถต่อยอดสู่การสร้างรายได้และความยั่งยืนให้แก่ชุมชนในระยะยาว

ตารางที่ 3.16 ผลการประเมินคุณภาพเนื้อหาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องประวัติครุมวยลำปาง

ประเด็นประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
1. เนื้อหาครอบคลุมอย่างครบถ้วน	4.80	96.00	มากที่สุด
2. ข้อมูลมีความถูกต้อง เชื่อถือได้	4.60	92.00	มากที่สุด
3. ใช้ภาษาชัดเจน เข้าใจง่าย	4.40	88.00	มาก
4. มีความลึกเชิงวิเคราะห์ (ไม่เพียงเล่าเรื่อง)	4.20	84.00	มาก
5. เนื้อหาเชื่อมโยงกับชุมชนทุ่งบ่อแป้นและมวยไทยพื้นถิ่น	4.80	96.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.56	91.20	มากที่สุด

ผลการประเมินคุณภาพเนื้อหาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม 4.56 คิดเป็นร้อยละ 91.20) แสดงให้เห็นว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฉบับนี้มีคุณภาพด้านเนื้อหาเหมาะสมสำหรับการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านมวยไทยพื้นถิ่นและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ความครอบคลุมของเนื้อหาและการเชื่อมโยงเนื้อหากับชุมชนทุ่งบ่อแป้นและมวยไทยพื้นถิ่น ได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.80$) สะท้อนว่าหนังสือสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ได้ครบถ้วน และเชื่อมโยงบริบทชุมชนกับมวยไทยได้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการในการยกระดับศิลปะมวยไทยพื้นถิ่นสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ขณะเดียวกัน ประเด็นด้าน ความลึกเชิงวิเคราะห์ของเนื้อหา และ

การใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย แม้จะอยู่ในระดับมาก แต่ยังสามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้ในอนาคต เช่น การเพิ่มกรอบวิเคราะห์ทางวัฒนธรรม หรือการสรุปประเด็นเชิงเปรียบเทียบ เพื่อยกระดับหนังสือให้ตอบโจทย์ทั้งกลุ่มผู้อ่านทั่วไปและกลุ่มนักวิชาการได้ดียิ่งขึ้น

ตารางที่ 3.17 ผลการประเมินคุณภาพสื่อดิจิทัลและการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ประเด็นประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
1. รูปแบบ (e-book / flip-book) ใช้งานง่าย	4.60	92.00	มากที่สุด
2. ภาพ / แผนผัง / กราฟิก ชัดเจน มีคุณภาพ	4.40	88.00	มาก
3. การจัดหน้าและองค์ประกอบสวยงาม เหมาะกับการอ่านออนไลน์	4.60	92.00	มากที่สุด
4. ลิงก์ / หน้าอินเทอร์เน็ตแอคทีฟ (ถ้ามี) ทำงานได้ดี	4.20	84.00	มาก
5. รองรับการอ่านบนอุปกรณ์ต่าง (คอมพิวเตอร์ / มือถือ / แท็บเล็ต)	4.80	96.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.52	90.40	มากที่สุด

ผลการประเมินคุณภาพสื่อดิจิทัลและการออกแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม 4.52 คิดเป็นร้อยละ 90.40) สะท้อนให้เห็นว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฉบับนี้มีความเหมาะสมต่อการใช้งานในสื่อดิจิทัล และสามารถรองรับพฤติกรรมการอ่านของผู้ใช้งานในยุคปัจจุบันได้เป็นอย่างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ความสามารถในการรองรับการอ่านบนอุปกรณ์ที่หลากหลายได้รับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}$ = 4.80) แสดงให้เห็นว่ารูปแบบสื่อมีความยืดหยุ่น สามารถเข้าถึงได้ทั้งบนคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ และแท็บเล็ต ซึ่งเอื้อต่อการเผยแพร่องค์ความรู้สู่กลุ่มผู้อ่านที่หลากหลาย ขณะเดียวกัน รูปแบบ e-book/flip-book ที่ใช้งานง่าย และการจัดหน้าและองค์ประกอบภาพรวมที่เหมาะสมกับการอ่านออนไลน์ ได้รับการประเมินในระดับมากที่สุดเช่นกัน สะท้อนถึงการออกแบบที่คำนึงถึงประสบการณ์ของผู้ใช้งาน และช่วยเสริมการรับรู้เนื้อหาเชิงวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 3 : ประโยชน์ต่อผู้ใช้งานและชุมชน

ตารางที่ 3.18 ผลการประเมินด้านประโยชน์ต่อผู้ใช้งานและชุมชน

ประเด็นประเมิน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ร้อยละ	ระดับคุณภาพ
1. ผู้อ่านได้รับความรู้เกี่ยวกับมวยไทยพื้นถิ่น	4.80	96.00	มากที่สุด
2. ผู้อ่านได้รับแรงบันดาลใจหรือความเข้าใจใหม่	4.60	92.00	มากที่สุด
3. เป็นสื่อที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ชุมชน	4.60	92.00	มากที่สุด
4. สื่อช่วยเผยแพร่วัฒนธรรมชุมชนและภูมิปัญญา	4.80	96.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.70	94.00	มากที่สุด

ผลการประเมินด้านประโยชน์ต่อผู้ใช้งานและชุมชนของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ยรวม 4.70 คิดเป็นร้อยละ 94.00) แสดงให้เห็นว่าสื่อดังกล่าวสามารถสร้างคุณค่าเชิงความรู้ วัฒนธรรม และการท่องเที่ยวให้แก่ทั้งผู้อ่านและชุมชนทุ่บ่อบ้านได้อย่างชัดเจน

โดยสรุป หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ฉบับนี้มีศักยภาพสูงในการเป็นเครื่องมือเชื่อมโยงองค์ความรู้ด้านมวยไทยพื้นถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน ช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับชุมชนทุ่งบ่อแป้น และสนับสนุนการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

กิจกรรมที่ 4 อบรมและให้ความรู้ด้านมวยไทยและอัตลักษณ์มวยไทยแก่เยาวชนหรือผู้ที่สนใจ

จังหวัดลำปางเป็นแหล่งรวมมรดกทางวัฒนธรรมล้านนาและศิลปะมวยไทยพื้นถิ่นที่มีความโดดเด่นและสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นโดยครูมวยท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม อัตลักษณ์มวยไทยในพื้นที่กลับถูกมองข้ามในหมู่เยาวชน การจัดกิจกรรมนี้จึงมีเป้าหมายเพื่อ ถ่ายทอดองค์ความรู้และสร้างความตระหนักรู้ให้แก่เยาวชน ผ่านกระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติ โดยอิงจากผลผลิตของกิจกรรมไตรมาส 2 ซึ่งได้สร้างสรรค์ชุดการแสดงแม่ไม้มวยไทยเชิงสร้างสรรค์ร่วมกับศิลปินวัฒนธรรมของจังหวัดลำปางไว้เรียบร้อยแล้ว โดยกำหนดว่า เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์มวยไทยและศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นให้กับเยาวชน เพื่อฝึกฝนทักษะพื้นฐานการแสดงแม่ไม้มวยไทยเชิงสร้างสรรค์ควบคู่กับดนตรีและลีลาท้องถิ่น เพื่อเตรียมความพร้อมในการพัฒนาศักยภาพเยาวชนเป็นผู้แสดงและผู้ถ่ายทอดในกิจกรรมเชิงท่องเที่ยวสร้างสรรค์ในอนาคต โดยออกแบบรูปแบบกิจกรรมไว้ดังนี้

กิจกรรมนี้จัดขึ้นเป็นเวลา 1 วัน โดยมีรายละเอียดการอบรมดังนี้:

วันที่ 25 ตุลาคม 2568

เวลา	กิจกรรม
08.30 - 08.45 น.	ลงทะเบียนและแนะนำโครงการ
08.45 - 09.45 น.	การบรรยายหัวข้อ "อัตลักษณ์มวยไทยในบริบทล้านนา" โดยครูมวยและนักวิชาการ
09.45-10.00 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.00-12.00 น.	การฝึกแม่ไม้มวยไทยพื้นฐาน: การยืน การออกหมัด ถีบ เตะ ป้องกัน (จากชุดการแสดงที่พัฒนาขึ้นแล้ว)
12.00-13.00 น.	พักรับประทานอาหาร
13.00-14.30 น.	การฝึกท่าทางร่วมกับจังหวะดนตรีพื้นเมืองลำปาง โดยวิทยากรด้านนาฏศิลป์
14.30-14.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
14.45 -16.45 น.	การแสดงสาธิตโดยเยาวชน พร้อมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
16.45 - 17.00 น.	สรุปกิจกรรมและมอบใบประกาศนียบัตร

สิ่งที่คาดว่าจะได้รับ

- ☐ การมีส่วนร่วมของครูมวย ครูนาฏศิลป์ และนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยในพื้นที่
- ☐ เยาวชนมีพื้นฐานการเรียนรู้ที่ดีจากไตรมาสที่ 2

- ☐ การนำชุดการแสดงที่ออกแบบไว้แล้วมาถ่ายทอดจริงในกลุ่มเป้าหมาย ทำให้กิจกรรมมีความชัดเจนและจับต้องได้

นอกจากนี้ การดำเนินงานในไตรมาสที่ 3 ของโครงการ มุ่งเน้นการสำรวจและเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ในเขตชุมชนบ้านทุ่งบ่อแป้น ตำบลบ่อแฮ้ว อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง และพื้นที่รอบค่ายมวยคุ้มวงตะวัน ซึ่งถือเป็นพื้นที่ที่มีต้นทุนทางวัฒนธรรม โดยเฉพาะด้านมวยไทย วิถีชุมชน และภูมิปัญญา

โดยนอกจากกิจกรรมด้านบนแล้ว ยังมีกิจกรรมการสำรวจพื้นที่เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับ มาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนเชิงสร้างสรรค์ของประเทศไทย โดยเฉพาะหลักเกณฑ์สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ชุมชนมีส่วนร่วม อัตลักษณ์พื้นที่ กิจกรรมสร้างสรรค์ เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักท่องเที่ยวและชาวบ้าน โดยการวิจัยใช้แนวทาง การวิจัยเชิงคุณภาพแบบมีส่วนร่วม เน้นการค้นหาทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ทั้งด้านคน องค์ความรู้ วัฒนธรรม และพื้นที่ โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. การเตรียมการ

ประสานงานกับผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน และโรงเรียนในพื้นที่ จัดทำแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และคู่มือสำหรับการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

2. การเก็บข้อมูลภาคสนาม

สำรวจเชิงกายภาพและภูมิโนเวคน์ แผนที่ชุมชน จุดเด่นในพื้นที่ เช่น ค่ายมวย วัด ศูนย์ชุมชน ตลาดพื้นบ้าน

บันทึกพิกัด GPS และภาพถ่ายพื้นที่ สังเกตโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การคมนาคม ความปลอดภัย ระบบสาธารณูปโภค

3. การสัมภาษณ์เชิงลึก

ครูมวย ผู้เฒ่าผู้แก่ ครูศิลปะพื้นบ้าน ครูมวยพื้นถิ่น นักเรียน ผู้ประกอบการท้องถิ่น สอบถามประวัติ จุดแข็ง จุดอ่อน ความต้องการ และแนวทางการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์

4. การลงพื้นที่สังเกตการณ์กิจกรรมจริง

เข้าร่วมการซ้อมมวย ศึกษาการใช้พื้นที่จริงในค่ายมวย การฝึกสอนของครูมวย บันทึกกระบวนการฝึกท่าทาง การสื่อสาร การใช้ภาษาท้องถิ่น และวัตถุดิบพื้นถิ่นในการฝึกมวย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประมวลผลจากแบบสัมภาษณ์ แผนที่ชุมชน และการสังเกต จัดทำ ข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อชี้ให้เห็นว่า มวยไทยสามารถบูรณาการกับกิจกรรมท้องถิ่น เช่น งานบุญ งานศิลป์ หัตถกรรม ดนตรี ฯลฯ ได้อย่างไร

6. แนวทางการพัฒนาต่อเนื่อง

จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เช่น ค่ายมวย – วัดท้องถิ่น – ตลาดพื้นบ้าน – แหล่งเรียนรู้
ชุมชนออกแบบกิจกรรมแบบลงมือทำ เช่น ฝึกมวยขั้นพื้นฐาน ฟังเรื่องเล่า “ตำนานक्रमวย” การทำน้ำมัน
หม่อง น้ำมันนวดเป็นต้น

ช่วงเวลาดำเนินกิจกรรม: วันที่ 25-26 ตุลาคม 2568 สถานที่จัดกิจกรรม: ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

กลุ่มเป้าหมาย: เยาวชน จำนวน 20 คน

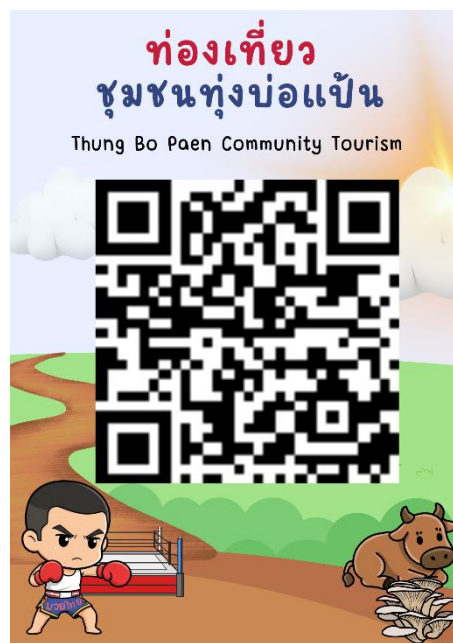
ภาพที่ 13 อบรมนาฏมวยไทยแก่ผู้รับการถ่ายทอดในโครงการ

ภาพที่ 14 อบรมนาฏมวยไทยแก่ผู้รับการถ่ายทอดในโครงการ

กิจกรรมที่ 5 เผยแพร่องค์ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและจัดกิจกรรมตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

การดำเนินกิจกรรมที่ 5 เป็นขั้นตอนสำคัญในการนำองค์ความรู้และรูปแบบกิจกรรมที่ได้จากการพัฒนาในระยะก่อนหน้าไปสู่การใช้งานจริงกับนักท่องเที่ยว โดยมีเป้าหมายเพื่อเผยแพร่คุณค่าของศิลปะมวยไทยพื้นถิ่น ภูมิปัญญาชุมชน และวิถีชีวิตของชุมชนทุ่งบ่อแป้น ผ่านกระบวนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง มีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติ และเกิดปฏิสัมพันธ์กับคนในพื้นที่อย่างใกล้ชิด รูปแบบการจัดกิจกรรมถูกออกแบบเป็นเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนแบบหนึ่งวัน โดยใช้พื้นที่และทรัพยากรภายในชุมชนทุ่งบ่อแป้นเป็นฐานการเรียนรู้หลัก กิจกรรมทั้งหมดถูกเชื่อมโยงเข้าด้วยกันภายใต้แนวคิด “มวยไทยกับวิถีชีวิตชุมชน” เพื่อสะท้อนให้เห็นว่ามวยไทยมิได้เป็นเพียงศิลปะการต่อสู้ หากแต่เป็นส่วนหนึ่งของระบบคุณค่า วิธีการดูแลกายใจ และวัฒนธรรมการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น ทางโครงการยังได้พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับเป็นเครื่องมือในการท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้นในรูปแบบสามภาษา เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก

ภาพที่ 15 อีบุคข้อมูลท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้น

กิจกรรมเริ่มต้น ณ ค่ายมวยคุ้มวงตะวันตก ซึ่งทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านมวยไทยพื้นถิ่น นักท่องเที่ยวได้รับการต้อนรับและทำความรู้จักกับบริบทของค่ายมวย ผ่านการเรียนรู้พื้นฐานมวยไทย เช่น การพันมือ การไหว้ครู ท่าทางการเคลื่อนไหวเพื่อสุขภาพ และการฝึกท่าพื้นฐานอย่างปลอดภัย ภายใต้การดูแลของครูมวยและเยาวชนในค่าย นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอการแสดงนาฏมวยไทยมวยไทย ซึ่งถ่ายทอดแม่ไม้มวยไทยในรูปแบบการแสดงเชิงศิลปะ สะท้อนอัตลักษณ์ของค่ายมวยคุ้มวงตะวันตกและภูมิปัญญามวยไทยลำปางได้อย่างชัดเจน กิจกรรมในช่วงนี้ช่วยสร้างความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับมวยไทยในมิติของศิลปวัฒนธรรม และสุขภาพ

ภาพที่ 16 ทีมนักแสดงนาฏมวยไทยค่ายมวยคุ้มวงตะวัน

ภาพที่ 17 นักท่องเที่ยวรุ่นเยาว์สาธิตมวยไทย

ภาพที่ 18 นักท่องเที่ยวชาวจีนสาธิตมวยไทย

จากนั้น นักท่องเที่ยวเดินทางต่อไปยังแหล่งเรียนรู้เกษตรชุมชน ได้แก่ โรงเพาะเห็ดถุงสัมพันธ์ ซึ่งเป็นพื้นที่เรียนรู้ด้านเกษตรพื้นบ้านที่เชื่อมโยงกับแนวคิดการดูแลสุขภาพของนักมวยและคนในชุมชน ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้กระบวนการเพาะเห็ด การจัดการวัสดุคอก และได้ลงมือปฏิบัติจริง พร้อมทั้งนำผลผลิตมาประกอบอาหารพื้นบ้านเพื่อสุขภาพในมื้อกลางวัน กิจกรรมส่วนนี้ช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างอาหาร วิถีเกษตร และการฟื้นฟูร่างกาย ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการฝึกมวยไทยในบริบทชุมชน

ภาพที่ 19 เรียนรู้ด้านเกษตรพื้นบ้านและรับประทานอาหาร

ในช่วงบ่าย กิจกรรมดำเนินต่อที่ค่ายมวยเพื่อร่วมเวิร์กช็อปการทำน้ำมันมวยสมุนไพร ซึ่งเป็นภูมิปัญญาการดูแลร่างกายของครูมวยในอดีต และปิดท้ายด้วยกิจกรรมแช่เท้า นวดบ่า คอ ไหล่ เพื่อผ่อนคลายความเมื่อยล้าจากการทำกิจกรรมตลอดทั้งวัน

ภาพที่ 20 กิจกรรมสมุนไพรและทำน้ำมันมวย

ผลจากการจัดกิจกรรมเผยแพร่องค์ความรู้ดังกล่าว พบว่านักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย ครอบคลุมทั้งด้านศิลปะมวยไทย วัฒนธรรมชุมชน สุขภาวะ และวิถีชีวิตเกษตรกรรม กิจกรรมช่วยสร้างความเข้าใจเชิงคุณค่า ไม่ใช่เพียงการท่องเที่ยวเชิงรับชม แต่เป็นการเรียนรู้ผ่านการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ในขณะเดียวกัน ชุมชนทุ่งบ่อแป้นและค้ายมวยคุ่มวงตะวันตกได้รับการเสริมสร้างบทบาทในฐานะแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เกิดการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ การสร้างรายได้หมุนเวียน และความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ท้องถิ่น

โดยสรุป กิจกรรมที่ 5 แสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้ในการนำองค์ความรู้ด้านมวยไทยพื้นถิ่นและภูมิปัญญาชุมชนไปพัฒนาเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ สามารถต่อยอดสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในมิติทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสังคม และเป็นต้นแบบของการบูรณาการงานวิจัยกับการท่องเที่ยวชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

ภาพที่ 21 แผนที่ท่องเที่ยวชุมชนทุ่งบ่อแป้น

บทที่ 4

สรุปผลการดำเนินงาน

4.1 สรุปผลการการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในภาพรวม

ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ

ค่าเป้าหมายในแต่ละปี (3 ปี) ของผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมายในแต่ละปี					
		ปีที่ 1		ปีที่ 2		ปีที่ 3	
		แผน	ผล	แผน	ผล	แผน	ผล
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี	คน	20	20	20		20	
2.จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด (ระบุรายละเอียดองค์ความรู้เทคโนโลยี)	เรื่อง	2	2	1		1	
3. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3	3	3		3	
4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	80	92.40	80		80	
5. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	3	3	3		3	
6. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น		2	2	1		1	

หมายเหตุ : กรณีเป็นปีที่ 1 ระบุเฉพาะแผน / กรณีเป็นปีที่ 2 ระบุผลในปีที่ 1 / กรณีเป็นปีที่ 3 ระบุผลในปีที่ 1 และ 2

4.2 สรุปผลการการดำเนินงานตามค่าเป้าหมาย/ตัวชี้วัดของโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมายในแต่ละปี	
		ปีที่ 1	
		แผน	ผล
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้/เทคโนโลยี	คน	20	20
2.จำนวนเทคโนโลยีที่ถ่ายทอด (ระบุรายละเอียดองค์ความรู้เทคโนโลยี)	เรื่อง	2	2
3. จำนวนวิทยากรที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน	3	3
4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ	80	92.40

5. จำนวนผู้นำความรู้/เทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน	3	3
6. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น	เท่า	2	2

4.3 การประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการ

(1) ผลกระทบทางเศรษฐกิจ เช่น รายได้ที่เพิ่มขึ้น และต้นทุนที่ลดลง เป็นต้น โดยแสดงข้อมูลเปรียบเทียบก่อน – หลังดำเนินโครงการ (ระบุที่มาของข้อมูล) พร้อมแสดงวิธีการคำนวณให้ชัดเจน

ก่อนการดำเนินโครงการ ชุมชนทุ่งบ่อแป้นและค่ายมวยคุ่มวงตะวันตกยังไม่เคยมีการจัดกิจกรรมในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์หรือกิจกรรมเชิงพาณิชย์อย่างเป็นระบบ กิจกรรมที่เกิดขึ้นเป็นเพียงการถ่ายทอดองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในลักษณะไม่เป็นทางการ เช่น การสอนมวยไทย การแลกเปลี่ยนความรู้ด้านสมุนไพรหรือเกษตรชุมชน โดยไม่มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้เข้าร่วม และยังไม่มียุทธศาสตร์บริหารจัดการรายได้หรือการคำนวณต้นทุน-ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจอย่างชัดเจน ส่งผลให้กิจกรรมดังกล่าวยังไม่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนในเชิงเศรษฐกิจได้โดยตรง

ภายหลังการดำเนินโครงการ ได้มีการพัฒนากิจกรรมในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ โดยออกแบบกิจกรรมตามฐานการเรียนรู้ในชุมชน และทดลองเปิดรับนักท่องเที่ยวเข้าร่วมกิจกรรม พร้อมกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรม จากการทดลองจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในระยะเริ่มต้น คณะดำเนินโครงการได้ร่วมกับชุมชนทุ่งบ่อแป้นพิจารณาแนวทางการบริหารจัดการต้นทุนและการกำหนดราคาค่าบริการอย่างเหมาะสม โดยมุ่งเน้นหลักการใช้ทรัพยากรในชุมชนเป็นฐาน (Community-based Resource Management) และการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมให้กับภาคส่วนต่าง ๆ ภายในชุมชน

การกำหนดโครงสร้างค่าใช้จ่ายต่อหัว ได้คำนึงถึงต้นทุนจริงของกิจกรรมในแต่ละฐาน รวมถึงค่าอาหารและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัดกิจกรรม โดยเสนอรูปแบบค่าใช้จ่ายต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้

รายการค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย (บาท/คน)	แหล่งที่มาของต้นทุน
ค่าอาหารกลางวัน	60	กลุ่มครัวชุมชน
ค่าอาหารว่าง	20	กลุ่มแม่บ้านชุมชน
ค่าวัสดุอุปกรณ์กิจกรรมสาธิตมวยไทยและทำน้ำมันสมุนไพร	100	ค่ายมวยคุ่มวงตะวันตก / วัดถุดิบสมุนไพรชุมชน
ค่าวัสดุอุปกรณ์กิจกรรมทำก้อนเห็ด	50	โรงเพาะเห็ดในชุมชน
ค่าบริการและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (การจัดการ/ประสานงาน)	69	คณะกรรมการชุมชน
รวมค่าใช้จ่ายต่อหัว	299 บาท	—

เมื่อรวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด พบว่า ต้นทุนและราคาค่าบริการท่องเที่ยวอยู่ที่ 299 บาทต่อคน ซึ่งเป็นอัตราที่เหมาะสมกับลักษณะกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้เข้าร่วมได้รับประสบการณ์แบบมีส่วนร่วมครบถ้วนทั้งด้านวัฒนธรรม สุขภาพ และวิถีชุมชน

โครงสร้างราคาดังกล่าวสะท้อนแนวคิดการจัดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เน้นความคุ้มค่า โปร่งใส และสามารถนำไปใช้เป็นต้นแบบในการบริหารจัดการกิจกรรมของชุมชนในระยะต่อไป โดยรายได้ที่เกิดขึ้นสามารถนำไปหมุนเวียนเพื่อ สนับสนุนค่าใช้จ่ายของกลุ่มกิจกรรมในชุมชน สร้างรายได้เสริมให้แก่ผู้ประกอบการชุมชนและครัวเรือน ทั้งนี้ การกำหนดราคาดังกล่าวยังอยู่ในระยะเสนอแนะเชิงพัฒนา และสามารถปรับเปลี่ยนตามบริบท จำนวนผู้เข้าร่วม และรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายขึ้นในอนาคต เพื่อรองรับการยกระดับกิจกรรมสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่มีมาตรฐานและความยั่งยืนต่อไป

จากผลการดำเนินงานในระยะเริ่มต้น สามารถสรุปข้อเสนอเชิงปฏิบัติสำหรับชุมชนทุ่งบ่อแป้นในการบริหารจัดการกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้ ใช้โครงสร้างราคา 299 บาทต่อหัวเป็นราคาอ้างอิงกลางของชุมชน เพื่อให้การจัดกิจกรรมมีมาตรฐานเดียวกัน โปร่งใส และง่ายต่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวและหน่วยงานภายนอก จัดตั้งกลไกบริหารรายได้ในระดับชุมชน เช่น การแบ่งสัดส่วนรายได้ให้แก่สถานกิจกรรมอย่างชัดเจน และกันเงินส่วนหนึ่งไว้เพื่อพัฒนากิจกรรมในอนาคต พัฒนาระบบการจัดการกิจกรรมอย่างเป็นขั้นตอน แม้โครงการในระยะนี้ยังไม่ได้เข้าสู่ขั้นตอนการขอรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว แต่โครงสร้างกิจกรรมราคา และกระบวนการจัดการที่พัฒนาขึ้น สามารถนำไปต่อยอดสู่มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน มาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ หรือมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในอนาคตได้

กล่าวโดยสรุป การดำเนินโครงการในระยะนี้ถือเป็น “ระยะวางรากฐาน” ของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนทุ่งบ่อแป้น แม้ยังไม่ถึงขั้นตอนการรับรองมาตรฐานอย่างเป็นทางการ แต่กิจกรรมที่พัฒนาขึ้นมีศักยภาพสูงในการต่อยอดสู่มาตรฐานการท่องเที่ยวในระดับที่สูงขึ้นได้ในอนาคต หากได้รับการสนับสนุนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

(2) ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการลดของเสียจากกระบวนการผลิต เป็นต้น โดยแสดงข้อมูลเปรียบเทียบก่อน - หลังดำเนินโครงการ (ระบุที่มาของข้อมูล) พร้อมแสดงกระบวนการดำเนินให้ชัดเจน

กระบวนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม วัตถุดิบที่ใช้ในกิจกรรม เช่น สมุนไพร ไพล ตะไคร้ วัตถุดิบอาหาร และวัสดุทำก้อนเห็ด ล้วนมาจากแหล่งผลิตในชุมชน ลดการขนส่งจากภายนอกและลดการใช้ทรัพยากรส่วนเกิน การจัดการของเสียจากกิจกรรม เศษสมุนไพรจากการอบและแช่เห็ด ถูกนำไปใช้ต่อในรูปแบบปุ๋ยอินทรีย์หรือหมักดิน ขณะที่เศษอาหารสามารถนำไปใช้เป็นอาหารสัตว์หรือปุ๋ยหมักภายในชุมชน ทการลดการใช้วัสดุสิ้นเปลือง กิจกรรมสาธิตมวยไทยและเวิร์กช็อปต่าง ๆ ใช้ภาชนะ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่สามารถใช้ซ้ำได้ ลดการใช้วัสดุสิ้นเปลืองและบรรจุภัณฑ์พลาสติก สร้างความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม นักท่องเที่ยวได้รับการอธิบายถึงแนวคิดการใช้ทรัพยากรอย่างพอเพียง การเคารพพื้นที่ชุมชน และการดูแลสิ่งแวดล้อมควบคู่กับการเรียนรู้วัฒนธรรม

จากการดำเนินโครงการพบว่า กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่พัฒนาขึ้น ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม ในระดับชุมชน และในทางกลับกันยังช่วยสร้างแนวคิดการจัดการกิจกรรมอย่างเป็นมิตร

ต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า และเป็นต้นแบบของการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวที่สามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

(3) ผลกระทบด้านสังคม เช่น สร้างความร่วมมือในชุมชน และยกระดับคุณภาพชีวิต เป็นต้น โดยแสดงกระบวนการดำเนินให้ชัดเจน

การดำเนินโครงการ “การยกระดับศิลปะมวยไทยพื้นถิ่นสู่กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ค่ายมวยคัมภีร์ตะวัน ลำปาง” ส่งผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมในระดับชุมชนทุกระดับเป็นอย่างดี โดยเฉพาะในมิติของการสร้างความร่วมมือ การเสริมสร้างบทบาทของคนในชุมชน และการยกระดับคุณภาพชีวิตผ่านกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม ก่อนการดำเนินโครงการ กิจกรรมในชุมชนส่วนใหญ่เป็นการดำเนินชีวิตตามวิถีดั้งเดิม เช่น การฝึกมวยไทย การทำเกษตร และการใช้สมุนไพรพื้นบ้าน แม้จะมีความเข้มแข็งด้านภูมิปัญญา แต่ยังขาดการบูรณาการบทบาทของคนในชุมชนให้ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ และยังไม่มีส่วนในการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่บุคคลภายนอกในลักษณะกิจกรรมท่องเที่ยว ภายหลังการดำเนินโครงการ คณะผู้วิจัยได้ออกแบบกระบวนการทำงานโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้คนในชุมชนหลากหลายกลุ่มเข้ามามีบทบาทร่วมกัน ได้แก่ ครูมวย เยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชน และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยแต่ละกลุ่มมีบทบาทชัดเจนในการจัดกิจกรรม สาธิต ถ่ายทอดองค์ความรู้ และต้อนรับนักท่องเที่ยว ทำให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม

นอกจากนี้ การเชื่อมโยงพื้นที่สำคัญในชุมชน เช่น ค่ายมวย วัด และแหล่งเรียนรู้ด้านเกษตร เข้าด้วยกันเป็นเส้นทางกิจกรรมเดียวกัน ช่วยสร้างพื้นที่การเรียนรู้ร่วมกันระหว่างคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว ส่งเสริมความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนที่ได้มีโอกาสแสดงศักยภาพในฐานะผู้ถ่ายทอดศิลปะมวยไทยและวัฒนธรรมชุมชน อันนำไปสู่การพัฒนาทักษะชีวิต ความรับผิดชอบ และความมั่นใจในตนเอง

ผลจากกระบวนการดำเนินงานดังกล่าว ส่งผลให้ชุมชนทุกระดับเกิดความเข้มแข็งทางสังคมมากขึ้น มีความร่วมมือระหว่างกลุ่มต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ คนในชุมชนมีความภาคภูมิใจในบทบาทของตนเองและเห็นคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถต่อยอดเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้ อีกทั้งยังช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ผ่านการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม และการสร้างรายได้เสริม

โดยสรุป โครงการฯ ได้ก่อให้เกิดผลกระทบด้านสังคมในเชิงบวกอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในด้านความร่วมมือ ความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ท้องถิ่น และการเสริมสร้างศักยภาพของคนในชุมชน ซึ่งถือเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืนในระยะต่อไป

4.4 สรุปกิจกรรมที่บรรลุเป้าหมายตามแผนการดำเนินงานของโครงการ (ตั้งแต่ปีแรก – ปีปัจจุบัน) และที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผนการดำเนินงานของโครงการ (พร้อมระบุเหตุผลและแนวทางการดำเนินงานในปีต่อไป)

- ปีที่ 1 (พ.ศ. 2568)

กิจกรรมที่ 1 พัฒนาองค์ความรู้ด้านมวยไทยและพัฒนากิจกรรมตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกระบวนการพัฒนาและระดมสมอง

ดำเนินการแล้วตามแผนในช่วงเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน 2568 โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของครูมวย ผู้นำชุมชน เยาวชน และนักวิชาการ ผ่านการประชุม ระดมสมอง และการเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ ส่งผลให้เกิดฐานข้อมูลองค์ความรู้มวยไทยพื้นถิ่น และแนวทางการออกแบบกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนทุ่งบ่อแป้นอย่างเป็นรูปธรรม

กิจกรรมที่ 2 สร้างสรรค์ชุดการแสดงอัตลักษณ์มวยไทย โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านกระบวนการฝึกอบรมและปฏิบัติ

ดำเนินการในช่วงเดือน สิงหาคมถึงกันยายน 2568 โดยมีการฝึกอบรมและปฏิบัติจริงร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี นาฏศิลป์ และครูมวยพื้นถิ่น เกิดเป็นชุดการแสดงนาฏมวยไทยพร้อมดนตรีประกอบ 1 ชุด และมีเยาวชนในชุมชนเข้าร่วมเป็นผู้แสดง ส่งผลให้ชุมชนมีต้นแบบการแสดงที่สามารถนำไปใช้ต่อยอดด้านการท่องเที่ยวได้จริง

กิจกรรมที่ 3 ประเมินและปรับปรุงพัฒนากิจกรรมตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ดำเนินการในช่วงเดือนกันยายน-ธันวาคม 2568 โดยใช้เครื่องมือการประเมินเชิงวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิและนักท่องเที่ยว นำผลประเมินมาปรับปรุงรูปแบบกิจกรรมให้มีความครบถ้วน เหมาะสม และเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ชุมชนมากยิ่งขึ้น เป็นขั้นตอนสำคัญที่ทำให้กิจกรรมมีความพร้อมในระดับต้นแบบ

กิจกรรมที่ 4 อบรมและให้ความรู้องค์ความรู้ด้านมวยไทยและอัตลักษณ์มวยไทยแก่เยาวชนหรือผู้ที่สนใจ

ดำเนินการในช่วงเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2568 โดยจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ ถ่ายทอดองค์ความรู้มวยไทยพื้นถิ่นและนาฏมวยไทยให้แก่เยาวชนในพื้นที่ ส่งผลให้เกิดการสืบทอดองค์ความรู้จากครูมวยสู่คนรุ่นใหม่ และสร้างความภาคภูมิใจให้กับชุมชน

กิจกรรมที่ 5 เผยแพร่องค์ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและจัดกิจกรรมตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ผลจากการจัดกิจกรรมเผยแพร่องค์ความรู้ดังกล่าว พบว่านักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย ครอบคลุมทั้งด้านศิลปะมวยไทย วัฒนธรรมชุมชน สุขภาวะ และวิถีชีวิตเกษตรกรรม กิจกรรมช่วยสร้างความเข้าใจเชิงคุณค่า ไม่ใช่เพียงการท่องเที่ยวเชิงรับชม แต่เป็นการเรียนรู้ผ่านการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ในขณะเดียวกัน ชุมชนทุ่งบ่อแป้นและค่ายมวยคุ้มวงตะวันได้รับการเสริมสร้างบทบาทในฐานะแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เกิดการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ การสร้างรายได้หมุนเวียน และความภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ท้องถิ่น

4.5 สรุปผลการใช้จ่ายงบประมาณตามรายการกิจกรรมที่ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการ

ปีงบประมาณ (พ.ศ.)	งบประมาณที่ ได้รับการ สนับสนุน (บาท)	งบประมาณที่ใช้ จ่าย (บาท)	งบประมาณ คงเหลือ (บาท)	หมายเหตุ
2568	159,500	159,500	0	
รวม	159,500	159,500	0	